Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 263 (13.525).
17 НОЯБРЬ 1966 йил
ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

КРЕМЛДАГИ МУЗОКАРАЛАР

16 ноябрда Кремлда Совет — Финляндия музокаралари давом эттирилди. Музокараларда Совет томонидан — СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва бошқа расмий кишилар, Финляндия томонидан — Ҳукумат делегациясининг аъзолари бош министр Р. Паасио (делегация бошлиғи), ташқи ишлар министри А. Карьялайнен, юстиция министри А. Симонен ва бошқа расмий кишилар қатнашмоқдалар.

Ошкора ва дўстона руҳда ўтган музокаралар вақтида Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги икки мамлакат муносабатларини янада ривожлантириш масалалари, шунингдек, ҳозирги халқаро аҳвол масалалари муҳокама қилинди. (ТАСС).

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТИ АЪЗОЛАРИНИНГ ВИЗИТИ

ЛОНДОН, 15 ноябрь. (ТАСС). СССР Олий Советининг делегацияси Англия парламентининг таклифига биноан, бугун расмий визит билан Лондонга келди. Делегацияга СССР Олий Советининг депутати РСФСР Министрлар Советининг Раиси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Г. И. Воронов бошчилик қилмоқда.

МУТАХАССИСЛАР ҲИСОБГА ОЛИНМОҚДА

Олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар бутун мамлакатда ўн беш ноябрдан бошлаб [illegible] ларда ҳам бу иш ўтказила бошланди. Университетларни, олий ўқув юртларини, техникумларни ҳамда бошқа олий ва ўрта махсус ўқув юртларини тамомлаган дипломли мутахассислар ҳисобга олинади.

НАВБАТ — ШУДГОРГА

Яқингинада бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари Октябрь революциясининг 49 йиллигини шодиёна байрам қилдилар. Бу улуғ кунда халқ хўжалигининг барча соҳасида эришилган ғалабалар, шу жумладан, бизнинг республикамиз пахтакорлари қўлга киритган катта ютуқлар намойиш қилинди. [illegible]

ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИ

Бекобод районидаги «Чанoқ» совхозининг илғор механик-ҳайдовчиси Бекмирза Боймирзаев план бажарилгандан кейин ҳосилнинг қолган қисмини териб олишда актив қатнашиб, «ПХ-1, 2» маркали подборшчикни унумли ишлатяпти.

Б. Сафаров фотоси.

Андижон районидаги Свердлов номли колхознинг бу йил мавсумда 150 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган пешқадам механик-ҳайдовчиси Эътибор Орипова андижонлик алпларнинг меҳнат ғалабасига катта ҳисса қўшди. Суратда: Э. Орипова машина рулида.

Г. Кечкин фотоси.

Фарғона диёрида

Туркман адабиёти ва санъатининг декадаси Фарғона диёрига ҳам келди.

Қўқон меҳнаткашлари азиз меҳмонларни музика, қўшиқлар билан кутиб олдилар. Кечқурун «Баҳор» кинотеатрида туркман санъат усталарининг қўқонликлар билан учрашуви бўлди.

Қўқон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. Козимов, Ҳамза номли Қўқон театрининг режиссери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Д. Мирзатов, педагогика институтининг ўқитувчиси М. Хошимова, шоир Николай Лукашев меҳмонларни самимий табрикладилар.

Машҳур туркман ёзувчиси Берди Кербобоев микрофон ёнига келади. У Қўқон билан — ўзбек адабиётининг таниқли сиймолари Фурқат, Муқимий, Ҳамза яшаган ва ижод этган шаҳарнинг ажойиб меҳнаткашлари билан учрашиш нақадар завқли эканлиги ҳақида гапиради. Кечада шоирлардан Қурбонназар Эзизов, Анна Қовусов, Туркманистон Кинематографчилар союзининг секретари Н. Л. Репинлар ҳам сўзга чиқдилар.

15 ноябрь эрталаб Туркманистон маданият арбоблари демократ шоир Муқимийнинг қабрини зиёрат қилиб, унинг ҳайкали супачасига гуллар қўйишди. Меҳмонлар Ғафур Ғулом номли адабиёт музейига туркман адабиётининг классиги Махтумқули бюстини тортиқ қилдилар.

Дўстлик йўли Марғилонга тушди. Туркман халқи намояндаларининг ўзбекларнинг қадимий ипак пойтахти билан учрашуви қувончли бўлди. (ЎзТАГ).

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 16 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — ҳайдалган ер.

Самарқанд	33,7
Тошкент	30,5
Сирдарё	13,0
Андижон	12,0
Қашқадарё	10,8
Хоразм	9,9
Фарғона	9,7
Бухоро	9,1
ҚҚ АССР	5,6
Сурхондарё	2,6
Республика бўйича	16,0

СУРХОН ВОДИЙСИДА ШОДИЁНА

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қардош туркман халқининг қувноқ куй ва қўшиқлари, жозибадор рақслари Сурхон воҳасига ҳам етиб келди. Буюк Махтумқули ватанидан келган декада иштирокчиларидан катта бир группаси Сурхондарё областининг Денов ва Термиз шаҳарларида бўлиб, меҳнаткашлар билан қизғин учрашувлар ўтказдилар. Ўзларининг ўйноқи соз оҳанглари, оташин сўзлари, ҳаяжонлантирувчи лирикаси билан ҳаммани мафтун этдилар.

Группа составида «Қисмат» трилогиясининг автори, ёзувчи Ҳидир Деряев, республикада хизмат кўрсатган бахшилардан Муродов ва Ниёзов, СССР халқ артисти Омонов, композиторлардан Ортиқов ва Равич, балет солисткаларидан Курдова ва Непессова ҳамда бошқа ўртоқлар бўлиб, улар бу сўлим водийга ўзларининг ранг-баранг ва улкан адабиёти ҳамда санъати билан дилларни хушнуд этувчи музикаси, юксак гуманизм ва меҳнатни куйловчи тасвирий асарлари, кино санъатини ҳам олиб келдилар. Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларининг Сурхондарёга келган группаси Сариосиё районидаги Свердлов номли, «Коммунизм», Денов районидаги Генерал Собир Раҳимов номли, Термиз районидаги Жданов номли колхозларда ва бир неча саноат корхоналарида бўлиб, меҳнаткашлар билан жозибадор ва унутилмас учрашувлар ўтказдилар. Бу илиқ ва дўстона учрашувларнинг ҳаммаси унутилмас таассурот, кишилар хотирасида кўтарилмас из қолдирди. Ўзбек ва туркман халқларининг чинакам ва ажралмас дўст, биродар, қон-қардош эканлигини яна бир марта намойиш этди.

А. ХАЛИЛОВ.

ҚИЙИНЧИЛИКЛАРНИ ЕНГИБ

Районимиз пахтакорларининг қувончи чексиз. Эрта баҳордан буён қилинган меҳнатнинг натижаси рўёбга чиқди. Пахта тайёрлаш давлат плани бажарилди. Тайёрлов пунктларига 66.028 тоннадан зиёд ёки 1965 йилдагига нисбатан 3000 тонна кўп «оқ олтин» топширилди. Ҳар гектар ердан 26 центнердан ҳосил олинди. Тайёрланган пахтанинг 85 процентдан кўпроғи биринчи сортларга қабул қилинди.

Районимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу катта ғалабани КПСС XXIII съезди, партия Марказий Комитети март (1965 йил) ва май (1966 йил) Пленумлари қарорларини оғишмай амалга ошириш учун кураш натижасида қўлга киритдилар.

Маълумки, бу йил ғўза қийғос шоналаб, гуллай бошлаган пайтда сув тошқини бўлди. 3.700 гектардан ортиқ майдонни сув босди. Аммо, сув тошқини районимиз меҳнаткашларининг иродасини бука олмади. Улар партия ва ҳукуматнинг жуда катта моддий-техника ёрдами туфайли сув тошқини оқибатида юз берган қийинчиликларни тадбиркорлик билан бартараф этдилар. 1258 гектар ердаги ғўза ўрнига маккажўхори ва бошқа экинлар экишга тўғри келди.

Табиийки, бу ҳол зарарланган майдонлардан олинадиган ҳосил ўрнини ҳам қоплаш учун ҳар қачонгидан кўра зўр меҳнат қилишни талаб этарди. Сув тошқинидан зарар кўрмаган колхозларнинг пахтакорлари зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар.

Пахта йиғим-терими районимиз меҳнаткашлари учун, коммунист ва комсомоллар учун жиддий синов бўлди. Йиғим-терим жадал суръат, зўр уюшқоқлик билан олиб борилди. Энгельс номли колхоз она-Ватанга 3750 тонна «оқ олтин» сотиб, йиллик планни районда биринчи бўлиб бажарди. Хўжалик пахтакорлари 1405 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозиргача 32 центнердан ҳосил териб олдилар. Улар бу йил ҳосилдорликни 35 центнерга етказишни мўлжалламоқда. Максим Горький номли колхоз пахтакорлари бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилган эдилар. Ваъдасига вафодор пахтакорлар катта ғалабани қўлга киритдилар. Ҳозиргача гектар бошига 32 центнердан пахта топшириб, планни ортиғи билан адо этдилар. Улар даладаги ҳосилни чамалаб кўриб, гектаридан 35 центнер эмас, 40 центнердан ҳосил топширамиз, дейишмоқда.

«Фарғона» колхози табиий офатдан жиддий зарар кўрган. Хўжаликнинг 400 гектардан ортиқ ердаги ғўзасини сув ювиб кетган эди. Бу майдонларнинг кўп қисмига бошқа экинлар экишга тўғри келди. Хўжалик ҳар гектар ердан давлатга 32,2 центнердан — жами 3700 тонна пахта сотиб, йиллик планни тўла адо этди.

Бу йил қолоқ, иқтисодий жиҳатдан камқувват колхозларни илғор хўжаликлар қаторига етказишга алоҳида эътибор берилди. Бундай колхозлар ишнинг кўзини биладиган, малакали кадрлар билан мустаҳкамланди. Натижа ёмон бўлмади. Бир неча йилдан буён пахта тайёрлаш планини бажармай келаётган «Правда» колхози пахтакорлари бу йил давлатга 1525 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» сотиб, йиллик планни биринчилар қаторида бажардилар. Колхозда бир йил ичидаёқ ҳосилдорлик гектар бошига 7 центнер ошди. Колхоз пахтакорлари ҳар гектар ердан бултурги 17 центнер ўрнига бу йил 31 центнердан пахта топширишмоқчи. Аввалари қолоқ ҳисобланган Киров номли, «Ўзбекистон» колхозларининг пахтакорлари ҳам бу йил барвақт планни тўлдириб, юзлари ёруғ бўлди.

Бу йил пахтачиликни комплекс механизациялашда катта одим ташланди. Далада 240 та терим агрегати ишлади. Машина терими плани 130 процент бажарилди. Энгельс номли колхозда барча ҳосилнинг 60 процентидан кўпроғи машиналарда терилди. Бу хўжалик машина терими планини 206 процентга етказиб бажарди. Шунингдек, машина терими плани «Коммунизм», «Ўзбекистон», Карл Маркс номли, «Фарғона», Охунбобоев номли, «Шарқ юлдузи», «Правда», Калинин номли ва бошқа колхозларда ҳам анча ошириб бажарилди. «Ўзбекистон» колхозининг Охун Камолов бошлиқ бригадаси етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машиналар билан териб олди. Ленин номли колхознинг Василий Югай бошлиқ бригадасида барча ҳосил машиналар билан терилди. Бригада планни 5 иш кунида бажарди.

Кўпгина механизаторлар унумли меҳнат қилиб, ҳосил йиғим-теримини тезлаштириш ва планни бажаришга муносиб ҳисса қўшдилар. «Ўзбекистон» колхозидан Фозил Норматов, Карл Маркс номли колхоздан Абдуғани Исҳоқов, Энгельс номли колхоздан Орифжон Сирожиддинов, «Коммунизм» колхозидан Ғани Мамадалиев, Киров номли колхоздан Мўйдин Холматов ўртоқлар каби ўнлаб дарғалар ҳозиргача 120-150 тоннадан пахта теришди.

Бундай муваффақиятлар ўз-ўзидан қўлга киритилгани йўқ, албатта. Бунда партия, совет ходимларининг жанговарлик, ташкилотчилик қобилияти ғоят кучайтирилганлиги, КПСС XXIII съезди ва партия Марказий Комитети кейинги пленумлари қарорлари ҳар бир меҳнаткашнинг онгига етказилганлиги катта роль ўйнади. Район партия, совет ва комсомол ташкилотлари бевосита даланинг ўзида оммавий-сиёсий ва ташкилий ишларни кучайтириб юбордилар. Коммунистлар эса пахта учун курашнинг энг масъулиятли участкаларида туриб меҳнат қилдилар. Уларнинг шахсий намунаси қишлоқ меҳнаткашларини юксак ватанпарварлик намуналарини кўрсатишга руҳлантирди.

Район партия, совет ташкилотлари ва жамоатчилик табиий офат оқибатини бартараф этиш учун астойдил курашдилар. Сув тошқини натижасида бошпанасиз қолган 1400 оила вақтинча уй-жойларга жойлаштирилди, баъзилари янги уй-жойлар билан таъминланди.

Ҳали далаларимизда ҳосил кўп. Районимиз пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна 4000 тонна пахта сотишга қарор қилдилар. Бутун куч ва воситалар социалистик мажбуриятни тезроқ бажаришга сафарбар қилинмоқда. Айни вақтда келаси йил юқори ҳосилга мустаҳкам замин яратиш, чорва қишловини намунали ўтказиш тадбирлари ҳам амалга оширилаётир.

Д. СУЛТОНОВ,
Қува район партия комитетининг биринчи секретари.

Ҳ. ЭРМАТОВ,
район ижроия комитетининг раиси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ёзқули Худойбердиев Ўзбекистонда бўлган вақтда хизмат вазифасини ўтаётиб, шу йил 16 ноябрда фожиали ҳалок бўлганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

Туркманистон Компартияси Марказий Комитетига, Туркманистон ССР Олий Совети Президиумига, Туркманистон ССР Министрлар Советига

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари туркман халқи ва Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари

Ёзқули ХУДОЙБЕРДИЕВ

хизмат вазифасини ўтаётган вақтда фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

* * *

Марҳум Ёзқули Худойбердиев жасади солинган тобут 1966 йил 17 ноябрда Тошкентдаги Санъат саройига қўйилади.

Меҳнаткашлар марҳум билан соат 12 дан соат 14 гача видолашадилар.

Н. Г. ИГНАТОВНИ ДАФН ЭТИШ МАРОСИМИ

МОСКВА, 16 ноябрь. (ТАСС). Бугун таниқли партия ва давлат арбоби, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Григорьевич Игнатовни дафн этиш маросими бўлди.

Кундуз соат 2. Ҳарбий бўлинмалар Қизил Майдонда саф тортиб турибдилар. Майдонда пойтахт районлари меҳнаткашларининг делегациялари бор. А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизов, СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари К. Е. Ворошилов ва А. И. Микоян, Н. Г. Игнатовни дафн этишни уюштирувчи Ҳукумат комиссиясининг аъзолари В. И. Ленин Мавзолейи трибунасига чиқадилар. Марҳумнинг ҳоки солинган қути Мавзолей олдидаги супага қўйилган.

Дафнни ташкил этувчи Ҳукумат комиссиясининг раиси, КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг топшириғига мувофиқ мотам митингини очди.

Митингда РСФСР Олий Советининг Раиси В. И. Крестьянинов, Москва Совети ижроия комитетининг Раиси В. Ф. Промислов нутқ сўзладилар.

Сўнгра Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари, дафн этишни уюштирувчи комиссия аъзолари Мавзолей трибунасидан тушадилар. Улар супа ёнига келиб, қути қўйилган катафалкни кўтариб, Кремль девори томон йўл оладилар.

Н. Г. Игнатов ҳоки солинган қути девор токчасига қўйилади. Токча мармар тахта билан ёпилади. Бу тахтага қуйидаги сўзлар ёзиб қўйилган:

Николай Григорьевич
ИГНАТОВ
19 16/V 01 — 19 14/XI 66

Артиллерия салютининг залплари гумбирлайди. Залп садолари СССР Давлат гимнининг улуғвор куйига қўшилиб кетади.

Н. Г. Игнатовга сўнгги иззат-ҳурматларини билдириб, ҳарбий бўлинмалар Қизил Майдондан шахдам қадам ташлаб ўтадилар. Н. Г. Игнатовнинг ҳаёти ва фаолияти Коммунистик партия ва Совет халқига хизмат қилишга бағишланган эди. (ТАСС).

КУЗГИ ШУДГОРЛАШ ИЛҒОРЛАРИГА — БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети кузги шудгорлаш бўйича республика областлари ва Қорақалпоғистон Автоном Республикаси ўртасидаги социалистик мусобақанинг ноябрь ойи учинчи беш кунлигидаги якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Самарқанд областида** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **С. Усмонов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **А. Хўжаев**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **М. Ҳасанов**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **М. Истомин**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **И. Муҳиддинов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **А. Аракелов**) қолдирилди. Бу область кузги шудгорлаш планини 33,7 процент бажарган ва ноябрь ойининг учинчи беш кунлигида 13,1 процент ўсишни таъминлаган.

Тошкент ва Қашқадарё областларида кузги шудгорлаш яхши ташкил этилганлиги қайд қилинди.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ёзиладилар.

Сирдарё области (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Н. Маҳмудов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Е. Тасанбоев**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **М. Тоғаев**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **С. Бухоров**, область пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Т. Розиқов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **В. Антонов**).

Чуст райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **М. Бобохонов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **А. Мамажонов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **М. Иброҳимов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Г. Жўраев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **А. Тошхўжаев**).

Охунбобоев райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Г. Назаров**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Н. Қаюмов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **М. Солиев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Г. Пўлатов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ф. Сонин**).

Балиқчи райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **А. Тожибоев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **А. Нормуҳамедов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **М. Урунов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **С. Қодиров**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **И. Холмирзаев**).

Хўжаобод райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **С. Йўлчибоев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Т. Орзибоева**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **С. Қўчқоров**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Б. Холмуҳамедов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Х. Обидов**).

КПСС XXIII съезди қарорлари—амалда

ПАРТИЯНИНГ ҚУДРАТЛИ ТАЯНЧИ

ТАШАББУС БУЛОҒИ

С. ОБИДОВ,
Ўзбекистон КП Андижон шаҳар комитетининг биринчи секретари

Бошланғич партия ташкилотлари партиянинг негизидир. КПСС XXIII съездида таъкидлаб ўтилганидек, партиянинг бутун ҳаёти, унинг ютуқлари ва камчиликлари, бизни қувонтираётган ва хафа қилаётган нарсаларнинг ҳаммаси бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятида ўз ифодасини топади. Ҳар бир янгилик шу ерда туғилиб, шу ерда куртак ёзади. Кўпинча бу янгиликлар партиянинг мулки бўлиб қолади. Қисқаси, бошланғич партия ташкилотларининг иши кўп қиррали ва мураккабдир.

Партиянинг қуйи звенолари бевосита шаҳар ва район партия комитетлари раҳбарлигида иш кўради. Андижон шаҳар партия комитети кейинги пайтларда бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни анча яхшилади. Ҳозир шаҳарда 7140 коммунистни ўз сафига бирлаштирган 215 бошланғич партия ташкилоти ишлаб турибди. Коммунистларнинг кўпчилиги моддий бойликлар ишлаб чиқариш билан банд. 6 жойда партия комитети тузилган. Бундан ташқари, 119 цех партия ташкилоти бор. Бригадаларда, участкаларда ва устахоналарда бошланғич ташкилоти ҳуқуқига эга бўлган 35 партия ташкилоти тузилган. Сўнгги уч йил ичида шаҳар партия ташкилоти 2.290 дан кўпроқ кишига ўсди.

Шаҳар партия комитети қошида партия ташкилотлари секретарларининг доимий семинари ишлаб турибди. Бу семинарларнинг машғулотлари партиявий ишлар ва хўжаликни бошқаришнинг илғор методларини амалий равишда кўрсатиш билан боғлаб олиб борилмоқда. Шаҳар партия комитети ҳузурида бошланғич партия ташкилотлари бурчаги ташкил қилинган. Бу бурчакда партиявий-сиёсий, партиявий-ташкилий ишларни қандай йўлга қўйишга оид кўргазмалар бор.

Яқинда шаҳарда саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларидаги цех партия ташкилотлари секретарлари ва партком аъзоларининг бир кунлик семинари ўтказилди. Семинар қатнашчилари Андижон машинасозлик заводи, Володарский номли тикувчилик фабрикаси партия ташкилотларининг иш тажрибалари тўғрисидаги доклад ва лекцияларни эшитдилар. Семинарда шаҳар партия комитетининг секретари Владимир Иванович Поветко цех партия ташкилотларининг обрўсини ошириш, партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш, қабул қилинган қарорларнинг ижроси учун курашиш ҳақида доклад қилди. Биз бундай семинарларни ҳар кварталда бир марта ўтказмоқдамиз. Бу яхши натижалар беряпти.

Шу йилнинг сентябрь ойида шаҳар партия комитетининг Пленуми бўлиб ўтди. Пленумда қурилиш бошқармалари бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни янада яхшилаш масаласи муҳокама қилинди. Унда шаҳардаги барча қурилиш бошқармаларининг партия ташкилоти секретарлари иштирок этдилар. Пленум ишчанлик вазиятида ўтди. Бу ерда коммунистларнинг масъулияти, партия топшириғи, партияга қабул қилиш, сиёсий агитация ва тарбиявий ишлар тўғрисида қимматли фикр ва таклифлар ўртага ташланди.

Бундан ташқари, шаҳар партия комитети айрим масалаларни муҳокама қилганда ҳам бошланғич партия ташкилотлари ва партия бюроларининг шу масала бўйича иш олиб бораётган аъзолари иштирок этмоқдалар. Бу тадбир партия ташкилоти ва партия бюроси аъзоларининг ўзларига юклатилган иш учун шахсий масъулиятни янада яхшироқ ҳис этишга даъват этмоқда, ҳозирги шароитни ва навбатдаги вазифаларни дурустроқ билиб олишда уларга ёрдам бермоқда.

Партия комитети ишлаб чиқаришни жамоатчилик асосларида бошқаришнинг энг яхши усулларидан бири ҳисобланган иқтисодий анализ бюроси, техника ахбороти бюроси ва бошқа жамоат ташкилотларининг фаолиятини қўллаб-қувватлаб яхши иш қиляпти. Партия йиғилишларининг бирида завод ишини иқтисодий жиҳатдан ташкил этиш плани тасдиқланди. Бу планда иқтисодий соҳада шу беш йилликда амалга ошириладиган тадбирлар ўз ифодасини топган.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли ёғ комбинати партия ташкилотининг (секретари ўртоқ А. Мамарасулов) тажрибаси ҳам ўрганишга лойиқдир. Комбинатда партия йиғилишлари коммунистлар ҳаётида ва бутун коллектив ҳаётида муҳим воқеага айланган. Комбинат коммунистларининг умумий йиғилишида ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш масалалари диққат марказида туради. Бу масалалар хўжалик нуқтаи назаридан эмас, балки белгиланган ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишда партия ташкилоти қайси йўл билан яхшироқ ёрдам бера олиши нуқтаи назаридан муҳокама қилинади.

Шаҳардаги гидролиз заводи, Володарский номли тикувчилик фабрикаси бошланғич партия ташкилотларининг иш тажрибалари ҳақида ҳам ана шундай характерли мисолларни келтириш мумкин. Шаҳар партия комитети ана шу бошланғич партия ташкилотларининг иш тажрибаларини кенг ёймоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларини амалга оширишда бошланғич партия ташкилотларига ёрдам бериш мақсадида шаҳар партия комитети қошида техника-иқтисодий совети тузилган. Советга тажрибали экономистлар, ишбилармон инженерлар жалб қилинган. Улар саноат корхоналарига бориб, янги системага ўтишга тайёргарлик кўриш, хўжалик ҳисобини жорий қилиш юзасидан қимматли маслаҳатлар беришяпти. Уларнинг ташаббуси билан жойларда иқтисодий конференциялар ўтказилмоқда.

Шу билан бирга айрим бошланғич партия ташкилотларининг ишида ҳали жиддий камчилик ва нуқсонлар бор. Айрим бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқариш экономикаси билан яқиндан шуғулланмайдилар. Корхоналарнинг хўжалик фаолияти устидан тўла назорат қилиб бормайдилар. Қабул қилинган қарорларнинг изчиллик билан бажарилиши учун қатъиятлик кўрсатмайдилар.

Бу гаплар кўпроқ «Электродвигатель» заводи партия ташкилотига тааллуқлидир. Корхонанинг техника-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш масаласи партия ташкилотининг эътиборидан четда қоляпти. Бу ерда тарбиявий ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Меҳнат ва технология интизомини бузиш ҳоллари учраб туради. Завод ойлик планларни анчадан буён бажармай келади. Партбюро секретари В. И. Коралев ва завод директори В. И. Клименко ўртоқлар корхонага тўғри партиявий ва маъмурий раҳбарлик қилинишини таъмин этолмаётирлар.

Бошланғич партия ташкилотларининг ишида юз бераётган бу нуқсонлар шаҳар партия комитетининг ҳам камчилиги ҳисобланади. Шаҳар партия комитети юқорида номлари тилга олинган бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятлари билан, партиявий-ташкилий ва тарбиявий-сиёсий ишларнинг қўйилиши билан чуқур танишиб, уларга амалий ёрдам кўрсатиш чораларини кўрмоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари ва коммунистлар фаолият кўрсатиб ишлаганликлари учун шаҳар саноати катта ютуқларни қўлга киритяпти. Саноат корхоналари ва транспорт ташкилотларида 10 ойлик план муваффақиятли адо этилди, пландан ташқари 2 миллион 709 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш плани ҳам бажарилди. Маҳсулотнинг таннархи планга нисбатан анча арзонлаштирилди.

Шаҳар саноатчилари, бинокорлари ва транспортчилари беш йилликнинг биринчи йилини ҳамма кўрсаткичлар бўйича яхши якунлаш учун астойдил курашмоқдалар. Шаҳар партия комитети бу курашга раҳбарлик қилиб, ташаббуслар булоғи — бошланғич партия ташкилотларига таянган ҳолда иш олиб боряпти.

Партия сафларининг поклиги тўғрисида, ҳар бир коммунистнинг Ленин партияси аъзоси деган номга муносиб бўлиши ва бу номни оқлаши тўғрисида ғамхўрлик қилиш—партия ҳаётининг, барча партия ташкилотлари ҳаётининг қонунидир.

(КПСС XXIII съезди резолюциясидан).

Барча бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш катта аҳамиятга эгадир. Партия комитетлари уларга маҳкам таянишлари, партия ички ишларини йўлга қўйишда ва меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда уларга ёрдам беришлари лозим.

(КПСС XXIII съезди резолюциясидан).

ТАНҚИДНИНГ КУЧИ

М. МУҲИТДИНОВ,
Ўзбекистон КП Марғилон шаҳар комитетининг биринчи секретари.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1964 йил) ва ундан кейинги Пленумлари принципиал танқид ва ўз-ўзини танқиднинг олий намунасини кўрсатди. Бу Пленумларда ва КПСС XXIII съездида энг муҳим сиёсий-иқтисодий проблемаларни ҳал этиш йўллари белгиланди. Қишлоқ хўжалиги, саноат ва капитал қурилиш соҳасидаги ишларимиз танқидий нуқтаи назардан чуқур анализ қилинди, давлат ва ижтимоий ҳаётга раҳбарлик қилишда субъективизмга ўрин бўлмаслиги алоҳида таъкидланди.

Марғилон шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари коммунистларни ленинча соғлом ва принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида тарбиялашга алоҳида аҳамият беряпти. Партия йиғилишлари, пленумлар ва конференцияларда доим сўзга чиқувчи маълум одамларгагина эмас, балки янги-янги нотиқларга сўз бериш, уларнинг танқидий мулоҳазаларига зўр эътибор билан қараш йўлини тутяпмиз. Йиғилиш президиумларига ҳам ҳадеб маълум кишиларни сайлайвериш партия ички демократиясига зид бўлиб, у кишиларда қандайдир нотўғри тасаввур вужудга келишига, бинобарин кадрларни эркин фикр юрита олишига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Шунинг учун биз йиғилишлар ўтказишга тайёргарлик кўрар эканмиз, масаланинг мана шу томонларига ҳам эътибор бераётирмиз.

Турли касб эгалари билан суҳбатлашиш, уларнинг фикр-мулоҳазаларини диққат билан ўрганиб бориш асосида хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги кўпгина проблемаларни муваффақиятли ҳал этиш мумкин. Ўзаро суҳбатларда, йиғилишларда кўпгина бошланғич партия ташкилотлари комсомолга етарли раҳбарлик қилмаётгани ҳақида мулоҳазалар билдирилди. Шаҳар партия комитети буни ҳисобга олиб, ана шу масалани бюрода муҳокама қилишни лозим топди. Шаҳар партия комитетининг масъул ходимлари, штатсиз инструкторлари жойларда бўлиб, коммунистлар ва комсомолларнинг танқидий мулоҳазалари ҳамда таклифларини ўргандилар. 14-трестга қарашли қурилиш-монтаж бошқармаси, нон заводи, область матлубот жамиятига қарашли автобаза партия ташкилотларида ҳақиқатан ҳам бу соҳа ёмон аҳволда эканлиги маълум бўлди. Шу муносабат билан чиқарилган қарор барча бошланғич партия ташкилотларида ишлаб чиқилди.

Албатта танқид ўз-ўзидан ривож топиб кетавермайди, уни ўз вақтида қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш керак. Шаҳар партия ташкилотининг конференциясида жуда кўп танқидий гаплар айтилди. Шаҳар партия комитети бу мулоҳазаларни синчиклаб ўрганиб чиқиб, мавжуд нуқсонларни тузатиш чораларини кўрди.

14-трестга қарашли қурилиш-монтаж бошқармаси ипак комбинати реконструкциясини пайсалга солаётгани танқид қилинган эди. Бошқарма бошлиғи И. М. Науменко ва партия ташкилотининг ўша вақтдаги секретари Максимов ўртоқларга бу камчиликни тузатиш кераклиги айтилди. Оғзаки гапларимиз таъсир этмагач, шаҳар партия комитети бюросида бу масалани муҳокама қилдик. Коммунист ўртоқ Науменко ипак комбинати коммунистларининг танқидидан ҳам, шаҳар партия комитети бюросининг қароридан ҳам тегишли хулоса чиқара олмади. Уни бошқарма бошлиғи вазифасидан озод қилишга тўғри келди. Раҳбарликдаги маъмуриятчилик, оддий кишилар фикрига, таклифига эътиборсизлик билан қараш қурилиш сифати ва суръатига ёмон таъсир этганлиги маълум бўлди.

Танқидга тўғри муносабатда бўлаётган, нуқсонларни тузатиш йўлида ҳормай-толмай курашаётган кадрларимиз ҳам кўп. Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинати директори ўртоқ С. Саидова шундай раҳбар кадрлардан. Йил бошида бу комбинатда иш ниҳоятда ёмон борди, планлар бажарилмади. Комбинатдаги аҳвол шаҳар партия комитети бюросида, сўнгра маиший комбинат коллективининг умумий йиғилишида муҳокама қилинди. Бунда ишчилар, инженер-техникларнинг ҳамма талаб ва таклифларига вақтни аямасдан қулоқ солдик. Натижада бу жойда авж олиб кетган аризабозлик ва аноним хатлар ёзишга барҳам берилди. Одамлар бир ёқадан бош чиқариб ишлайдиган бўлишди.

КПСС Уставида бошланғич партия ташкилотлари танқид ва ўз-ўзини танқидни авж олдириш асосида бюрократизм, маҳаллийчилик кўринишларига қарши, давлат интизомини бузишга қарши кураш олиб боришлари, кўзбўямачиликнинг олдини олиш, корхоналар, ташкилот, муассасалардаги бўшанглик, исрофгарчиликка қарши чора кўришлари кераклиги кўрсатилган. Шаҳар партия комитети бошланғич партия ташкилотлари ишини шу талаблар асосида уюштиришга ҳаракат қиляпти. Фактлар шуни кўрсатяптики, КПСС Уставининг ушбу талаблари бузилган жойларда иш ҳақиқатан ҳам ёмон аҳволга тушиб, баъзи коммунистлар коллектив иши учун масъулият ва жавобгарлик ҳиссини йўқотиб қўйяптилар. Сут заводи, бўрдоқичилик базаси, темир йўл станцияси ресторани партия ташкилотларида танқид ва ўз-ўзини танқид сусайиб кетгани, оддий коммунистларнинг сигналларига бефарқ қаралганлиги шунга олиб келдики, бу жойларда хўжасизлик, ўзибўларчилик авж олди, оқибатда давлат мулкини талон-торож қилиш рўй берди.

Олдимизда катта вазифалар турибди. Шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари танқид ва ўз-ўзини танқидни янада ривожлантира бориб, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги барча проблемаларни бундан буён ҳам ҳал этишни таъминлайверади.

ЧИЛОНЗОР район партия комитети ҳузуридаги сиёсий маориф кабинети янги ўқув йилига тайёрланишда партия ташкилотлари, пропагандистларга катта ёрдам берди. Ҳозир ҳам бу ерда пропагандистлар, партия ходимларини кўплаб учратиш мумкин. Улар ўз сиёсий савияларини ошириш, навбатдаги машғулотларга тайёрланишда кабинетда мавжуд бўлган хилма-хил китоблар, кўргазмали қуроллардан фойдаланаётирлар. Суратда: кабинетнинг ўқув зали.

В. Сироткин фотоси,

ИШ БОШИДА

Колхозимиз райондаги йирик ва юқори ҳосилли хўжаликлардан саналади. Бу йил 1945 гектар ерда деҳқончилик қилинди. Ҳозир етиштирилган ҳосилнинг сўнгги граммларини термоқдамиз. Давлат омборига қарийб 6 минг тонна «оқ олтин» тўкдик. Бу, гектар бошига 36,5 центнерданга тўғри келади. Топширилган пахтанинг 80 проценти биринчи сортга қабул қилинди. Ялпи ҳосилнинг 29 проценти машина билан терилди. Ҳар бир агрегат бункеридан 81 тоннадан пахта тўкилди.

Бу улкан ғалабани қўлга киритиш учун курашда коммунистлар иш боши бўлдилар. Коммунист Мавлуда Тўхтабоева ўн йилдан бери бригада бошлиғи бўлиб ишлайди. У деҳқончилик илмини билади. Одамларга меҳр қўйган бу оддий коммунист қаерда ишласа ҳам яхши ном қолдиряпти. М. Тўхтабоева бригадаси 61 гектар ерининг ҳар гектаридан 38 центнердан хирмон кўтарди.

Коммунист Ғофуржон Болтабоевни колхоз иши учун туғилган дейишади. Ҳақ гап бу. У қолоқ бригадага ўтиб ишлаш истагини билдирганда ҳамма ҳайратда қолган эди. Бригадирнинг ўзгартирилиши билан иш юришиб кетармиди, дегувчилар ҳам бўлганди ўшанда. Партия комитети колхоз правлениеси билан маслаҳатлашиб ташаббускор коммунистнинг талабини қондирди. Эндиликда ўртоқ Болтабоев бошлиқ бригада қолоқликдан чиқди. Пахта тайёрлаш планини биринчилар қаторида бажарди. 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36,5 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Бригадада ҳосилдорлик бир йилдаёқ гектар бошига 4,5 центнер ортди. Бригаданинг даласида ҳали ҳосил бор.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тожиддин Иномов, Маҳкамжон Аъзамов бошлиқ бригадаларда ҳар гектар ердан 41 центнердан хирмон кўтарилди. Коммунист Абдуллажон Норматов бошлиқ бригаданинг марду майдонлари адир бағридан тортиб олинган 66 гектар ерда деҳқончилик қилишди ва ҳар гектар ердан 43 центнердан пахта топширди.

Колхозимизда ўз бурчини садоқат билан ўтаётган бундай коммунистлар кўп. 120 коммунист бевосита пахта теримида қатнашди. Коммунист Ҳабибахон Аҳмедова 12 тонна пахта терди. Тожиддин Абдуллаев «зангори кема» бункеридан 170 тонна, Тўламирза Раҳимов 120 тонна пахта тўкишди. Колхоз партия комитети ўзининг бутун фаолиятида ана шу омилкор кадрларга таянмоқда. Партком кадрларни саралаш, уларни жой-жойига қўйиш борасида анча иш қилди. Колхоздаги 27 та далачилик бригадасидан 19 тасига коммунистлар бошчилик қилишяпти.

Бошланғич партия ташкилоти — партиянинг асоси, дейишади. Мен бу фикрга тўла қўшиламан. Чунки ҳамма иш биринчи бор бошланғич партия ташкилотида ҳал қилинади. Шунинг учун партия комитети мавжуд 17 бошланғич партия ташкилотига суянган ҳолда иш олиб боряпти. Уларнинг фаолиятини оширишга алоҳида эътибор бермоқда.

Партия комитети тез-тез бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобини эшитиб туради. Масалан, сентябрь ойида Абдуллажон Норматов бошлиқ бригада партия ташкилотининг (секретари ўртоқ Т. Нематов) ҳисоби эшитилди. Комитет йиғилишида бу бригадага бириктилган агитаторлар далага кам бораётгани, газета, журналлар ўз вақтида келтирилмаётгани айтилди ва бу камчиликларни бартараф этиш юзасидан ишни қай тарзда ташкил этиш ҳақида маслаҳатлар берилди.

Колхоз партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида бригада бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш масаласи муҳокама қилинди. Йиғилишда колхоздаги бошланғич партия ташкилотлари муҳим-муҳим масалаларни мустақил ҳал қилишга қодир деган фикрга келинди. Ҳақиқатан ҳам шундай.

Қишлоқ хўжалик ишларининг бориши партком мажлисларида, партия йиғилишларида муҳокама қилиб турилади. Пахта йиғим-терими даврида социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши, коммунистларнинг теримдаги иштироки ҳамда пахтакорлар ўртасида олиб борилаётган маданий-маиший ишларнинг аҳволи масалалари муҳокама қилинди.

Партия комитети ўз фаолиятида оммавий-сиёсий ишларнинг барча форма ва воситаларидан яхши фойдаланяпти. Колхоз радиоузели ва «Коммунизм учун» деворий газетаси илғорлар тажрибасини ёйишда, дангасаларни аёвсиз танқид қилишда партия комитетининг энг яхши қуроли ролини ўтаяпти. Радиоузел ва деворий газетада қолган ҳосилни йиғиштириб олиш ва кузги ишларни авж олдириб юбориш соҳасидаги ишлар кенг ёйилмоқда.

Бу ишларнинг ҳаммасига коммунистлар бош-қош бўлиб турishибди. Давлатга пилла, сут, гўшт, жун, тухум, мева, сабзавот сотиш йиллик планлари ҳам бажарилди.

Колхозимиз пахтакорлари ҳосилнинг сўнгги граммигача териб олиб, ҳосилдорликни гектар бошига 38 центнерга етказиш, ерларни ноябрь ойи ичида шудгорлаб бўлиш учун курашмоқдалар. Бунда коммунистлар, комсомоллар олдинги сафда бормоқдалар.

О. ОППОҚОВ,

Андижон область, Янгиқўрғон районидаги Навоий номли колхоз партия комитетининг секретари.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТЛАРГА РАҲБАРЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлиги тўғрисидаги масалани қараб чиқди.

Шу нарса қайд қилиндики, район партия комитети КПСС Марказий Комитети октябрь (1964 йил) ва шундан кейинги Пленумлари, XXIII съезд қарорларини турмушга татбиқ эта бориб, бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни бирмунча яхшилади. Партия ташкилотлари секретарларининг состави сифат жиҳатидан яхшиланди, уларнинг ўқиши мунтазам олиб борилмоқда. Кўпгина бошланғич партия ташкилотлари ўзларининг жанговарлик қобилиятини оширдилар, ишлаб чиқариш ва меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш масалалари билан чуқур шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Буларнинг ҳаммаси колхоз ва совхозлар ишини яхшилашга ижобий таъсир кўрсатди.

Кейинги икки йил ичида хўжаликларнинг экономикаси анча кўтарилди, деҳқончилик маданияти юксалди. Меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив формалари жорий қилинмоқда. Ҳозирги вақтда район пахта тайёрлаш планини муваффақият билан бажарди. Районда пахта етиштириш 1963 йилдагига нисбатан 7 минг тонна, гектар бошига олинадиган ҳосилдорлик эса уч центнер оширилди. Ҳамма ҳосилнинг 60 проценти машиналарда териб олинди.

Шу билан бирга район партия комитетининг бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлигида жиддий камчиликлар ҳали ҳам борлиги қайд қилинди. Район партия комитетининг бюро аъзолари ва аппарат ходимлари жойларга борганларида бошланғич ташкилотларнинг фаолиятини чуқур ўрганмаётирлар, мавжуд камчиликларни бартараф этиш чораларини кўрмаётирлар. Бир қанча колхоз ва совхозларда партия кадрлари жой-жойига тўғри қўйилган эмас, ишлаб чиқаришнинг кўпгина муҳим участкалари партиявий таъсирдан четда қолмоқда. Чорвачилик каби ана шундай муҳим тармоқда колхоз партия ташкилотлари бутун составининг атиги тўрт проценти банд.

Район партия комитети партия йиғилишларини мунтазам ўтказиб туриш устидан тегишинча назорат қилмаётир. Кўпгина йиғилишларда муайян қишлоқ хўжалик кампанияларини ўтказиш билан боғлиқ бўлган бир хилдаги масалалар муҳокама қилинмоқда.

Коммунистларнинг кўпчилиги масалаларни тайёрлашга жалб этилмаяпти ва уларни муҳокама қилишда қатнашаётгани йўқ. Танқид ва ўз-ўзини танқид қизитиб юборилган эмас. Қабул қилинаётган қарорлар кўпинча конкрет бўлмай, яхши ўйлаб кўрилмайди, бу қарорларнинг бир қисми хўжалик раҳбарлари тезда ҳал этишлари керак бўлган ишлаб чиқаришга оид кундалик ишлар юзасидан берилган фармойишлар тусини олмоқда.

Қабул қилинаётган қарорларнинг ижроси устидан контролни уюштиришда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Бу ҳол эса уларнинг таъсирчанлигини пасайтирмоқда. Район партия комитети бюроси ўтган йили савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш масаласини етти марта, чорвачиликнинг аҳволи тўғрисидаги масалани уч марта муҳокама қилган. Шу билан бирга қабул қилинган қарорларда бир хилдаги камчиликлар қайд қилина берган.

Район партия комитети ва бошланғич ташкилотлар партияга қабул ишини яхшилаш учун зарур чораларни кўрмадилар. Йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан КПСС сафига қабул қилинган ишчилар сони саккиз процент, бинокорлар сони уч процент, чорвадорлар сони бир процент камайиб кетган. Хотин-қизлар партияга жуда кам жалб қилинмоқда. Баъзан партияга қабул қилиш вақтида шошма-шошарликка йўл қўйилмоқда, партияга кираётган ўртоқларнинг ишчанлик ва сиёсий фазилатлари чуқур ўрганилмаяпти.

Бир қанча партия ташкилотларида коммунистлар тўғрисида зарур ғамхўрлик кўрсатилмаяпти. Натижада партиянинг кўпгина аъзолари ишлаб чиқаришда авангардлик ролларини эгаллай олмаётирлар, топшириқларни бир неча йиллар давомида бажармай келадилар, партиясизлар учун намуна бўла олмаётирлар.

Қайд қилиб ўтилдики, район партия комитетининг кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасидаги ишларининг савияси ҳозирги кунги юксак талабларга ҳали жавоб беролмайди. Раҳбар кадрлар резервини тайёрлаш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмаяпти, ходимларнинг ишчанлик ва сиёсий фазилатлари ҳамма вақт ҳам диққат-эътибор билан ўрганиляпти деб бўлмайди. Баъзи хўжаликларда раҳбарлар ва бош мутахассислар тез-тез ўзгартириб турилади. Район партия комитети жойларда қунт билан иш олиб бориш ўрнига кўпинча маъмуриятчилик, кадрларни кўплаб жазолаш йўлига ўтмоқда.

Партия ташкилотларининг идеология иши КПСС XXIII съездининг талабларига ҳали кўп жиҳатдан жавоб беролмайди. Коммунистлар марксча-ленинча ўқишга етарли жалб этилмаган, машғулотларнинг ғоявий-назарий савияси паст. Хотин-қизларга нисбатан нотўғри муносабатда бўлиш ҳоллари рўй беряпти. Ичкиликбозлик, безорилик ва бошқа жамоатчиликка хилоф ҳатти-ҳаракатларга қарши кескин кураш олиб борилмаяпти. Районда пропаганда иши бўшаштириб юборилган.

Партия ташкилотлари касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларига раҳбарлик қилишга етарли эътибор бермаётирлар.

Район партия комитети партия ташкилотларининг диққат-эътиборини ишлаб чиқариш экономикаси билан чуқур шуғулланишга, хўжаликни комплекс асосда ривожлантиришга, резерв ва имкониятлардан тўлароқ фойдаланишга, маҳсулот сифатини ошириш ва таннархини камайтириш учун курашга қаратмаётирлар.

Қишлоқ хўжалигидаги мавжуд резервлардан яхши фойдаланилмаяпти. Пахта ҳосилдорлиги жуда ҳам сусткашлик билан ошириляпти. Район ҳосилдорлигининг областдаги ўртача кўрсаткичларига эриша олгани йўқ.

Жамоат чорвачилигини ривожлантиришнинг аҳволи яхши эмас. Жамоат чорвачилиги кўпгина хўжаликларда зарар келтиряпти. Районда жамоат чорва моллар сони қўйиларни ҳисобга олмаганда бир неча йиллар мобайнида ўсмаяпти. Ем бериб боқиладиган ҳар бир сигирдан йилига соғиб олинадиган сут 1.250 килограмм бўлиб, областдаги ўртача соғиб олинаётган сутдан 200 килограмм камдир. Кўпгина хўжаликлар дағал хашак ва силос тайёрлаш планларини бажармаётирлар. Чорвачиликдаги кўп меҳнат талаб қиладиган жараёнлар сусткашлик билан механизациялаштирилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўрта Чирчиқ район партия комитети зиммасига бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилишда қайд қилиб ўтилган камчиликларни бартараф этишни, асосий диққат-эътиборни бошланғич партия ташкилотларининг роли ва жанговарлик қобилиятини юксалтиришга, барча коммунистларнинг активлигини ошириш, уларнинг ишлаб чиқариш ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда ташкилий ва сиёсий таъсирини кучайтиришга қаратишни топширди.

Район партия комитетига партия ташкилотларининг секретарларини танлаш ва тарбиялаш соҳасида муттасил ва қунт билан иш олиб боришни, бу лавозимларга серғайрат, қобилиятли ва ташаббускор, етарли ташкилотчилик қобилияти ва кишилар билан ишлаш маҳоратига эга бўлган ходимларнинг бошчилик қилишига эришиш таклиф этилди. Партия ташкилотлари секретарлари ўқувининг муайян системасини ишлаб чиқиш тавсия қилинди.

Район партия комитети бюросининг мажлисларида бошланғич партия ташкилотларининг иши тўғрисидаги ҳисоботлар мунтазам эшитиб борилсин, уларнинг фаолияти чуқур ўрганилсин, тўпланган тажрибани умумлаштириш ва оммалаштиришда амалий ёрдам кўрсатиб борилсин.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари ички партиявий ишларини янада яхшилаш ва такомиллаштириш юзасидан амалий чоралар кўришлари керак. Бунинг учун партияга кираётган ўртоқларга нисбатан талабчанликни ошириш, КПССга қабул қилиш вақтида партияга кираётган ўртоқларнинг ишчанлик, сиёсий ва маънавий фазилатлари чуқур ва ҳар тарафлама ўрганилиши зарур. КПССга хотин-қизларни қабул қилишга алоҳида эътибор бериш керак, бунинг учун эса хотин-қизлар орасида тарбиявий ишларнинг савиясини ошириш, уларни жамоатчилик ва сиёсий ҳаётга активроқ жалб этиш зарур. Коммунистларнинг партияга кираётган ўртоқларга нообъектив рекомендация берганликлари учун жавобгарлигини оширмоқ керак.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотларига ёш коммунистларни тарбиялашни яхшилаш, уларни партияга кирган дастлабки кунлариданоқ партия ташкилотининг фаолиятига жалб этиш, уларнинг ғоявий-назарий жиҳатдан тайёргарлиги билан мунтазам шуғулланиш таклиф қилинди. Шунга эришмоқ керакки, коммунистларнинг кўпчилиги моддий ишлаб чиқаришга жалб этилсин, улар ўзларининг авангардлик ролларини амалда кўрсатсинлар.

Партия йиғилишлари, партия комитетлари ва бюро мажлислари ташкилий ва ғоявий-сиёсий жиҳатдан юксак даражада ва мунтазам ўтказиб борилсин, уларнинг хўжалик вазифаларини ва сиёсий вазифаларни ҳал этишдаги роли доимо ошира борилсин, қараб чиқилаётган масалаларнинг доираси кенгайтирилсин. Йиғилишларни тайёрлашга коммунистлар ва партиясиз активлар кенг жалб этилсин, уларда фикрларни эркин ва бемалол айрбошлаш учун ишчанлик вазияти вужудга келтирилсин, танқид ва ўз-ўзини танқид кенг авж олдирилсин. Партия юқори органлари қабул қилган муҳим қарорлар тўғрисида ва ўз қарорларининг бажарилиши ҳақида коммунистларга мунтазам ахборот бериб турилсин.

Касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларига партиявий раҳбарлик кучайтирилиб, уларнинг ишлаб чиқаришда ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги роли оширилсин.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотларининг бюросига меҳнаткашлар орасида олиб борилаётган идеология ишини тубдан яхшилаш таклиф қилинди. Шу билан бирга КПСС XXIII съезди ва Марказий Комитет Пленумларининг материалларини ўрганишга; кишилар онгидаги ўтмиш сарқитларига қарши курашни кучайтириш, кишиларда меҳнатга ҳурмат ва муҳаббат туйғуларини тарбиялаш, меҳнатчиларни интернационализм, юксак маънавий поклик ва коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор бериш таклиф этилди.

Партия ташкилотларининг диққат-эътибори хотин-қизларга нисбатан нотўғри муносабатда бўлиш фактларига қарши курашни кучайтириш, хотин-қизларга жамоат ҳаётида актив қатнашиш учун барча зарур шарт-шароитларни яратиб бериш кераклигига қаратилди.

ҚИШЛОВ — СИНОВ

ЧОРВАМИЗ — БОЙЛИГИМИЗ

Ёз ўтди. Куз ҳам охирлаб боряпти. Ҳадемай совуқ, қировли кунлар келади, чорвадорлар ҳаётида энг масъулиятли давр бошланади. Бу давр ҳар бир хўжалик, ферма коллективи ва ҳар бир чорвадор учун катта синов бўлади. Молим кўпайсин, гўшт, сут, қоракўл тери, жун ва тухум сероб бўлсин, бу йил эришилган ютуқлар янада мустаҳкамлансин деган чорвадорлар бу синовдан муваффақиятли ўтиш чорасини ёзда кўришди, мўл озуқа жамғаришди.

Республикамиз чорвадорлари бу йил моллар туёғини ўстириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда тузук натижаларга эришдилар. Жун ва тухум тайёрлаш йиллик планлари муддатидан илгари бажарилди. Гўшт ва сут тайёрлаш планлари ҳам албатта бажарилади. Моллар туёғини ўстириш, келгусида гўшт, сут, жун ва чорва маҳсулотларининг бошқа турларини кўпайтириш мақсадида 1966 йил учун мол ва паррандаларни харид қилиш давлат плани бирмунча камайтирилди. Шу муносабат билан урғочи моллар сонининг камайиб кетишига ва уларни гўштга топширишга йўл қўймаслик чоралари кўрилди.

Кўпгина илғор чорвадорлар бу йил баракали меҳнат қилдилар ва маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда қувончли натижаларга эришдилар. Янгийўл районидаги 4-«Чиноз» наслчилик совхозининг сут соғувчилари Ф. Галиулина, Н. Здор, З. Губайдулина ўртоқлар ўз боқимларидаги ҳар бир сигирдан 3500-3700 килограммдан сут соғиб олишди. Шу совхознинг бузоқбоқари А. Пивнева ҳар бир бузоқни бир кеча-кундузда 980 грамм семиртиришга, Самарқанд областидаги 2-«Жомбой» совхозининг чўчқабоқари Т. Кудрявцева ҳар бир чўчқадан 28 тадан бола олишга эришди. Нурота районидаги «Ғозғон» совхозининг бош чўпони Н. Эргашев ҳар юз бош совлиқдан 192 тадан, «Нурота» давлат наслчилик заводининг бош чўпони Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Д. Ўразбоев 138 тадан, Бухоро областидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг бош чўпони М. Алпомисов 140 тадан қўзи олди ҳамда давлатга сотилган қоракўл терининг 87-92 процентини биринчи сортларга топширди.

Чорвачилик маҳсулотлари харид қилишнинг қатъий баҳоларини белгиланиши [illegible]

[illegible] миллион 394,4 минг тонна силос бостирилганлиги бунинг далилидир.

Бу йил айрим районлар ва хўжаликларда қўйлар қишда боқиладиган яйловларда озуқа жуда кам. Қашқадарё областидаги Косон, Қарши, Ғузор. Бухоро областидаги Бухоро, Қоракўл, Ромитан ва қисман Томди, Сурхондарё областидаги Жарқўрғон, Термиз, Шўрчи, Денов, Шеробод районлари [illegible]

[illegible] этади.

Самарқанд, Бухоро, Сурхондарё областлари ва Қорақалпоғистон Автоном республикасининг кўпчилик колхоз [illegible] шақнинг мавжуд ресурсларидан [illegible] даланилмаяпти, чорва молларини [illegible] ўтказишга тайёргарлик кўри[illegible] тидан назорат бўшаштириб [illegible]

[illegible]

Ф. ШАРАФУДДИНОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг инструктори.

ЯНГИ ТОШКЕНТ БУНЁДКОРЛАРИ

РАЦИОНАЛИЗАТОР

Харьковдан келиб, Тошкент қурилишларида тер тўкаётган Виктор Макуха[illegible]

[illegible]

[illegible] чи.

А. БУХОРБОЕВ.

«ПАХТА БАЙРАМИ» ЯҚИНЛАШМОҚДА

Бир неча кундан сўнг «Пахта байрами»нинг байроқлари кўтарилади. Бу гал ана шу традицион байрам айниқса гаштли бўлади. Пахта далаларининг қаҳрамонларини шарафловчи мадҳияда улар эзгу марранн қўлга киритиб, тўрт миллион тонна «оқ олтин» терганликларини муборакбод қилувчи табриклар янграйди.

Тошкент ипподроми шаҳарда ўтказиладиган тантаналарнинг маркази бўлади 19 ва 20 ноябрь кунлари бу ерда катта халқ сайиллари бўлади. Чапдаст чавандозлар оммавий ўйинларда куч синашади.

Театрлар, цирк ва филармония артистлари томошабинларга ўз тухфаларини тортиқ қиладилар. Дорбозлар ҳам томоша кўрсатадилар

«Пахта байрами» шарафига ипподромда катта байрам ярмаркаси очилади. Ярмарка комитетининг раиси, республика савдо министри Р. Р. Юсупов Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбирига шуни маълум қилдики, жуда кенг территорияда юзлаб павильонлар ўрнатилади. Давлат ва кооператив савдосининг турли корхоналари, шу жумладан марказий универмаг ва Чилонзор савдо маркази саноат ва озиқ-овқат моллари сотади.

«Пахта байрами» кунларида Тошкент, Сирдарё, Самарқанд, Фарғона ва бошқа областлардаги колхоз ва совхозлар сабзавот, хўл мева ва қовун-тарвуз ортилган карвонларни Тошентга юборадилар. Бу ноз-неъматлар ярмаркада ва шаҳар бозорларида сотилади. (ЎзТАГ).

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ АРАФАСИДА

БЎСАҒАДА

Мамлакат марказий статистика бошқармасининг ахборотида халқ хўжалигимиз эришган ютуқлар ҳақида батафсил айтилган. Ахборотда янгича ишлашга ўтган корхоналарнинг иши ҳақида қуйидаги маълумот келтирилади: «Хўжаликни янги изга буриб юборган корхоналар оширилган планларни ҳам адо этдилар ва шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 11 процент кўп маҳсулот сотдилар. Фойда 20 процент ортди. Меҳнат унумдорлиги ҳам анча кўтарилди».

Биз Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг ишчи ва инженер-техник ходимлари ҳам ана шу разведкачи корхоналар кетидан бориб, уларга эргашиб, планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтишга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Бу борада анчагина ишларни амалга оширдик. Тўққиз ойлик планларнинг бажарилиши бу соҳадаги ҳаракатларимиз самарали бўлаётганидан далолат беради.

Товар маҳсулот ишлаб чиқариш плани 102 процент бажарилди. Маҳсулот таннархи 224 минг сўм арзонлашди. Бир сўмлик товар маҳсулоти тайёрлашга кетадиган харажатлар 5,5 процент камайди. Тўққиз ой мобайнида 6 миллион 132 минг сўм фойда кўрдик. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 86 процент кўпдир. Маълумки, янги системага ўтмок учун ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини мунтазам ошира бориш лозим. Корхонамизнинг хўжалик-молиявий фаолиятини таҳлил қилиш шуни кўрсатмоқдаки, 1967 йилда ишлаб чиқаришнинг рентабеллиги 21-22 процентни ташкил этади. Бунинг шарофати билан биз асосий фондлардан фойдаланганлик учун етарли маблағ ажратишга, банк кредити учун тўловлар беришга батамом қодир бўламиз. Бундан ташқари фондлар тузиш учун ҳам маблағ ажратилади. Хусусан, моддий рағбатлантириш фонди 185 минг сўмни, социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди 208 минг сўмни, ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди 493 минг сўмни ташкил этади.

Корхонамизда янги техникани жорий этиш, шунингдек, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш юзасидан режалар тузилган. Меҳнат унумдорлигини яна ҳам оширмоқ учун меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планлари ҳам амалга оширилмоқда. Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги прогрессив усулларини қўлланишга алоҳида аҳамият бермоқдамиз.

Комбинат бошқарув аппаратини такомиллаштириш ва ихчамлаштириш юзасидан ҳам бир қанча ишлар амалга оширилди. Масалан, 1- цехнинг бошқарув аппаратида ишлаётган малакали инженерлардан 6 киши энди бевосита ишлаб чиқариш участкаларида ишламоқда. Жуда соф металлар цехи тажриба цехи билан бирлаштирилди ва янги саноат-тажриба цехи тузилди. Бу тадбир ҳам бошқарув аппаратини яхшилашга, цехдаги ишларни оператив ҳал этишга ёрдам бермоқда.

Комбинат коллективи ишлаб чиқариш фондларидан тузукроқ фойдаланиш, ускуналардан фойдаланиш коэффициентини яхшилаш учун зарур чораларни кўряпти. Ҳақиқатан ҳам ҳозир ускуналардан фойдаланиш коэффициенти бор-йўғи 0,87 процентни ташкил этади. Бу албатта қониқарли эмас. Ҳозир асосий фондларнинг ҳар бир сўми ҳисобига 1,6 сўм маҳсулот олинмоқда. Янгича ишлашга тайёргарлик кўраётган корхонамиз азаматлари бу кўрсаткични ҳам янада яхшилаш тараддудини кўрмоқдалар.

1966—1970 йилларда комбинатимиз меҳнаткашлари илмий тадқиқот институтлари билан ҳамкорликда талайгина илмий ва конструкторлик масалаларини ҳал этадилар. Бу масалаларнинг ишлаб чиқилиши корхонанинг техник даражасини кўтаради. Шунингдек, маҳсулот сифатини ошириш, турларини кўпайтириш, ҳамда хом ашёдан комплекс фойдаланиш имконини беради.

Комбинатимиз ишида ҳали бирмунча камчиликлар ҳам бор. Баъзи цехларимиз бир меъёрда ишламайди. Маҳсулот сифати ҳам ҳамма вақт кўнгилдагидек деб бўлмайди. Асосий фондлар ва оборот маблағлардан ҳам ишнинг кўзини билиб фойдаланишимиз керак. Шу кунларда корхонамиз партия ва касаба союз ташкилотларининг, мутахассислар ва раҳбарларнинг бутун диққат-эътибори комбинат рентабеллигини оширишга қаратилгандир.

В. ҲАЙДАРОВ,
Чирчиқдаги эриши қийин бўлган ва иссиққа чидамли металлар комбинати директори.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТУРКМАН 1966 АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

Туркман адабиёти ва санъатининг Ўзбекистондаги ўн кунлиги ғоят зўр муваффақият билан давом этмоқда. Биродарларимиз ўз байрамларига яхши совғалар билан келишди. Туркманистон бадиий нашриётлари декада муносабати билан ўзбек ёзувчиларининг бир қанча асарларини туркман тилида босиб чиқарди. Булар орасида Абдулла Қодирий, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Шароф Рашидов, Асқад Мухтор, Жуманиёз Шариповларнинг роман ва қиссалари, қатор ўзбек шоирларининг шеърий тўпламлари бор. Булардан ташқари «Туркманистон» нашриёти ўн кунликка атаб махсус шеърий тўплам «Дўстлик тароналари»*)ни ҳам китобхонларга инъом этди. Тўплам йигирмага яқин таниқли туркман шоирларнинг ўзбек—туркман халқларининг биродарларча дўстлигини тараннум этувчи шеърий асарларни ўз ичига олади. Китоб «Бизнинг туркманларимиз билан ёнма-ён яшаб келаётган қўшнимиз ўзбеклар орасида умумийликлар кўп. Сабаби, бизнинг еримиз ҳам, ҳавомиз ҳам, ичаётган сувимиз ҳам бир. Туркман адабиёти ва санъатининг Ўзбекистонда бўладиган ўн кунлиги ҳам иқболи бир икки халқ орасидаги дўстлик, биродарлик алоқаларимизнинг бузилмаслиги ва тобора равнақ топаётганлигини кўрсатади» деган сўзлар билан очилади.

Китоб ҳозирги замон туркман адабиётининг йирик вакили, ўзбек ва туркман халқлари дўстлигининг жўшқин куйчиси Беки Сейтоқовнинг «Амударё соҳилида» шеъри билан очилади. Шеърда халқларимиз тарихи ва тақдири бирлиги, улкан дарё соҳилида асрлардан бери туғишган оға-инилардек аҳил яшаб келаётганлигимиз фахр билан куйланади.

Қора Сейтлиев қардошларимизнинг энг таниқли, энг талантли шоирларидан бири. Унинг шеърлари содда ва кўркамлиги, самимийлиги ва нафосати билан кишини ўзига мафтун этади. Қ. Сейтлиевнинг тўпламдан ўрин олган «Қўшиқ», «Одам ва ҳаёт» шеърларида ўзбек ва туркман халқлари қардошлиги мадҳ этилади:

Ўзбек эли, туркман эли
қадимдан,
Жайҳун дарё соҳилида
барқарор.
Ўзбек эли, туркман эли
қадимдан,
Икки қардош, бир-бирига
мададкор.
Икки қардош, бир-бирига
кўмакдош.
Икки қардош, иккиси ҳам
бахтиёр.
Туркманнинг уйида мажлис
очилса,
Навоийдан бошлар бахшилар
созин.
Ўзбекнинг уйида маъно сочилса,
Фироғийдан бошлар донолар
сўзин.

деб куйлайди шоир «Қўшиқ» шеърида. Шоирнинг «Одам ва ҳаёт» шеъри ўзбек шеъриятининг оқсоқоли Ғафур Ғулом хотирасига бағишланган.

Истеъдодли туркман шоири Ота Отажоновнинг кўпгина асарларида ўзбек халқи, унинг меҳмондўстлиги, пойтахтимиз Тошкент, туркман — ўзбек меҳнаткашларининг қон-қардошлиги муҳаббат билан куйланади. Бу бежиз эмас. О. Отажонов Тошкентда бир неча йил яшаган, техникумни ҳам шу ерда тамомлаган. Ўзбек халқини севиб қолиши, унга энг яхши шеърларини бағишлаши ҳам шу туфайлидир. Шоирнинг тўпламга киритилган «Саҳро — бешигим маним» поэмасидан бир қисми бўлган «Қардошлик қўшиғи»да мамлакатимиз халқлари ўртасидаги биродарларча дўстлик, бепоён Ватанимиз, ўзбек эли, Тошкент ҳақида ҳароратли мисралар бор. «Амударё» шеърида эса тўкинчилигимизнинг сабабчиси бўлган бу дарё Ўрта Осиё халқлари учун муқаддаслиги, у ерларимизнигина эмас, қалбларимизни ҳам бир-бирига туташтириб турганлиги, «Туркман, ўзбек, тожик унга саҳар туриб салом бериши» фахр ва меҳр билан куйланади.

Илғой Дурдиевнинг шеърлари илиқлиги, юракка яқинлиги билан китобхонни хушнуд этади. Унинг «Орзули макон», «Кел, кабоб е, кабоб е», «Шоҳимардон» шеърлари самимийлиги ва ўйноқилиги, халқимизга бўлган чексиз меҳри билан кишини мафтун қилади.

Келдим қучоғингга, орзули
макон,
Ёздинг баракатли нону
тузингни
Бўлдим бир ҳафталик мен сенга
меҳмон.
Севдим қуёш юзли ўғил
қизингни.
Пахтазор ерларда кўрдим кўп
мардни,
Булбул бўлиб қўндим боғда
гулингга.
Фироғийнинг насли салом
келтирди,
Эй, буюк Навоий, сенинг
элингга —

дейди шоир «Орзули макон» шеърида.

Ҳазил формасида ёзилган «Кел, кабоб е, кабоб е» шеърида ўзбек кабобининг мақтови берилган. «Шоҳимардон» шеърини эса туркман шоирининг буюк Ҳамза Ҳакимзодага бўлган шогирдлик меҳрининг тимсоли дейиш мумкин. Унда туркман халқининг ўзбек совет адабиётига, жумладан унинг асосчиси Ҳамзага муҳаббати яхши ифодаланган.

Анна Курткелдиевнинг «Сен Мирзачўлдан, мен Қорақумдан», Оқи Боймуродовнинг «Ойгул билан Ойша», Жума Ўрозовнинг «Камолжон», Олти Оқмамедовнинг «Ўзбекистон, менинг Ўзбекистоним», Назар Куллаевнинг «Бандлар» сингари асарларида ҳам Ўзбекистон, унинг коммунизм қураётган меҳнатсевар халқи, фусункор ва оромбахш табиати мадҳ этилади.

Ўзбек халқига меҳр-муҳаббат, биродарлик туйғуси билан тўлиб-тошган «Дўстлик тароналари» шеърий тўплами қардошларимизнинг туркман адабиёти ва санъатининг байрамига айланиб кетган декадага муносиб совғасидир.

Р. ИНОҒОМОВ.

*) Достлук муками. «Туркменистон» нешряти, Ашгабат — 1966 (туркман тилида)

Мулланапас номидаги туркман академик драма театри саҳнасида драматург Ота Отажоновнинг «Кушка қалъаси» драмаси муваффақият билан ўйналмоқда. Суратда: шу спектаклдан бир кўриниш.

К. Томашевский фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси)

БИРИНЧИ МАОШ

АХЛОҚ, ОДОБ МАВЗУИДА

Коммунистик жамият кишисини тарбиялашда совет оиласида мавжуд бўлган кўпгина традициялар катта аҳамиятга эга. Улар узоқ вақтлардан бери давом этиб келмоқда. Хушмуомалалик, меҳмондўстлик, меҳнатсеварлик, боланинг туғилиши билан боғлиқ бўлган маросимлар, боланинг ўқиш давридаги мактабни битириш маросимлари каби кўпгина оилавий урф-одатлар бор. Шу урф-одатлардан бири ўсмирнинг, ёш ишчининг ҳаётида катта аҳамиятга эга бўлган биринчи маош маросими ҳисобланади. Мустақил ишлаб, ҳаётида биринчи марта ойлик олиб келган ўғил ёки қизнинг маоши турли оилаларда турли хил нишонланади. Биз шу биринчи маош ҳақида ўз мулоҳазаларимизни баён этмоқчимиз.

Кимё хола оддий бир чит рўмолни жуда ардоқлайди. Оддий рўмолни нега бунча ардоқлашини холадан сўраганимизда:

— Айланай, бу оддий рўмолчани жуда катта тарихи бор. Ўғлим Насриддин эндигина ўн олти ёшга кирган эди. У кечқурун ўқиб, кундузи ишларди. Биринчи маошини олганида шу рўмолчага бир қанча ширинликлар ўраб кўтариб келди.

— Ойижон, мана сизга кичик совға олиб келдим, бугун биринчи марта маош олдим, — деди. Олган пулини менга топширди. Шу куни унинг севимли овқатини қилдим, байрамдагидек дастурхон тузатдик.

Бутун оила аъзолари йиғилиб, ўғлимнинг биринчи маош олган кунини нишонладик. Унга узоқ умр, бахт-саодат, сиҳат-саломатлик тиладик. Бу воқеага ҳам 20 йил бўлди. Бу рўмол менга ўғлимнинг биринчи совғаси бўлиб қолди. Онам биргина оддий рўмолга шунчалар хурсанд бўлар эканлар деб, ўйлаган ўғлим ҳар маош олганида менга кичик бўлсада, бирор совға олиб келишни одат қилди. Ўғлим ҳозир катта олим бўлиб етишди. Ўзининг беш фарзанди бор. Ҳамон у одатини тарк этмайди. Болам унда ёш эдинг, энди ўзинг ота бўлдинг. Ҳар сафар менга совға-саломлар олишни бас қилгин, десам ҳеч унамайди. Бас, ўз фарзандларингни шундай яхши одатга ўргат дейман. Ўғлим: «Ойижон сиз ғаниматсиз, олдин сизни хурсанд қилишим керак», дейди.

Дарҳақиқат, ўсмир биринчи марта маош олди. Унда руҳан тетиклик ва олам-олам шодликлар, ижобий ва руҳий кечинмалар бўлади. Ўсмир ўзининг ишчи синфининг бир вакили бўлиши билан фахрланади. Унда ишчига хос ғурур ва ифтихор ҳосил бўлади. У оиласи учун ўзининг кичик ҳиссасини қўшганидан ғоятда мамнун бўлади.

Мадомики, шундай экан ўсмирнинг ҳаётидаги бу воқеани албатта нишонлаш керак. Уни кўп оилаларда биринчи маош традицияси номи билан нишонлайдилар. Оилавий урф-одатлардан саналган бу традицияни оммалаштириш керак. Уни шундай тантанали равишда нишонлаш керакки, биринчи маош олган кунини киши умрбод эслаб қолсин. Шундагина у шахс бу одатни ўзи оила бошлиғи бўлганида давом эттирадиган бўлсин. Шундай қилиб, бу яхши урф-одат авлоддан-авлодга ўтиб боради. Ҳар бир оила бошлиғи бу урф-одатимизни унутмаслиги лозим.

Эътироф этиш керакки, ҳамма оилаларда ҳам шундай қилинавермайди. Олти фарзанднинг онаси Оқила хола шундай ҳикоя қилади:

— Холаси, тентаккинамнинг пешанасидаги чизиққа қаранг. Бу чизиқ бир беўхшов ҳаракатидан умрбод ёқимсиз хотира бўлиб қолган. Баҳром биринчи марта ишга кирганида энди ўн етти ёшга кирган эди. Севиниб ишлай бошлади. Ҳар куни ишдан қайтганида ишхонасидаги бўлган воқеаларни бирма-бир сўзлаб берарди. Ойижон мана ишга кирганимга ярим ой бўлай деб қолди. Яқинда биринчи марта иш ҳақи оламан. Бу менинг ҳаётимдаги биринчи маош ҳисобланади. Биринчи маошимни сизга олиб келиб бераман. Сиз ўзингиз хоҳлаган нарсангизни оласиз, деб мени хурсанд қилар эди. Биргина тасодиф бу ширин орзуларимнинг ҳаммасини чил-чил қилиб юборди.

Ўғлим биринчи маошини олиб энди уйга қайтаман деб турганида, ишхонасидаги уч-тўрт киши бир бўлиб, унинг олдига келишибди-да:

— Баҳром биринчи маошингни олдингми? Кайфинг қалай, — деб сўрашибди.

— Ҳа, оғайнилар кайфим чоғ, энди тез уйга бориб, онамни хурсанд қилмоқчиман, — дебди. Оғайнилари эса:

— Ана холос, биз сени катта йигит бўлиб қолди десак, ҳали бола экансан-ку. Ҳамон ойингнинг чизган чизиғидан чиқмай юрар экансан-ку! — деб ундан кулишибди.

— Бизда одат бошқача. Биз ҳар доим биринчи маош маросимини ўзимиз, йигитлар, эркакларга хос нишонлаймиз, — дебдилар. Содда болам ҳайрон қолибди. Мана мен, сизлардан қочиб кетаётганим йўқ-ку. Нима истасангиз шуни қиламиз-да, дебди. Улар содда йигитни ўз қармоқларига илинганидан ғоятда хурсанд бўлиб:

— Эй Баҳромжон, иш деган мана бундай бўлибди-да. Ана энди йигитларга хос иш қилайлик. Қани кетдик, — деб дуч келган ресторанга киришибди. Баҳромнинг ҳисобига беш киши бўлиб тоза ичишибди. Охири тун ярим бўлганида улфатлар тарқалишибдилар. Ҳали ичишга ўрганмаган болани тоза ичириб маст қилишибди. Баҳром оёқда туролмайдиган ҳолатга келгач, уни етаклаб кўчамизнинг бошига олиб келишибди-да, энди эшигингни топиб оларсан, деб ташлаб кетишибди. Баҳром бир ўзи гандираклаб келаётган экан, тасодифан бир ит келиб уни қопибди, итдан ўзини ҳимоя қиламан деб чап берган экан оёқ остидаги катта харсанг тошга гурс этиб йиқилибди-ю, боши ёрилибди. Шундагина бутун кайфи тарқалиб «онажон» деб қичқирибди. Шунда бу товушни эшитган қўни-қўшнилар югуриб чиқишса Баҳром қора қонга беланиб ётибди.

Шундай қилиб, болагинам касалхонада бир ярим ой ётди. Ўшандан из бўлиб пешанасида тиртиқ қолди. Ана айналай, биринчи маошини айрим корхоналардаги айрим кишилар шундай нишонлар эканлар.

Шу воқеадан сўнг Баҳром бир умр ичмасликка сўз берди. Биринчи маошни нишонлаш маросими Баҳромга жуда қимматга тушди.

Бундай аянчли воқеаларнинг содир бўлмаслиги учун биринчи маош традициясини корхонада нишонлаш яхши бўлмасмикан, демоқчимиз. Бизнинг фикримизча ўсмир корхонага биринчи марта келганини аввало шу корхонанинг кадрлар бўлимидагилар билишади. Чунки уни ишга қабул қиладилар. Кадрлар бўлимидан бир вакил ишчи ишлайдиган цехнинг бошлиғи билан келишиб, ҳар бир янги келган ишчини биринчи маош олишдан олдин шу корхонанинг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлиш билан табриклаб, уни шу корхонанинг шону-шуҳратини ошириш учун курашишга даъват этса қандай яхши.

Шу табриклаш маросимини цехдаги танаффус вақтида қилиш ҳам мумкин. Бу маросимда шу корхонадаги илғор бир ишчи ўзининг биринчи марта ишчилар орасига келган куни ва биринчи маош традициясини қандай ўтказганини (албатта у яхши уюштирилган бўлса) қисқа сўзлаб берса ва ёш ишчини биринчи маош олиши билан табрикласа, шу меҳнат билан топилган пулни тежаб-тергаб, қандай сарф этиш ҳақида маслаҳат берса жуда яхши бўлади. Шу маросимдан сўнг ёш ишчи ёки ўсмир ишдан сўнг ўз маошидан оила аъзоларига, ота-онасига кичик совға ёки оила дастурхони учун ширинликлар олиб уйга келади. Кейин оила аъзолари жам бўлиб, ёш ишчининг биринчи маошидан келтирган нозу неъматларини биргаликда баҳам кўрадилар.

Оилавий урф-одатлардан бири бўлган биринчи маош ёш ишчини тарбиялаш, уни ишчи синфининг вакили сифатида камолга етувида асосий воситалардан бири ҳисобланмоғи керак. Бас шундай экан, бу оилавий традицияни шундай ўйлаб ташкил этайликки, токи у ўсмирнинг хотирасида умрбод сақланиб қолсин. Биринчи маош традициясини ташкил этиш ва ўтказиш корхонадаги раҳбарларнинг, катталарнинг тадбири билан иш кўришларига боғлиқ. Совет оиласидаги бу традицияни ҳар бир оилада кенг кўламда татбиқ этайлик!

Н. ВАЛИЕВА,
Низомий номидаги педагогика институтининг ўқитувчиси.

Республикамиз пойтахтида қурилиш ишлари қизғин давом этяпти, янги-янги уй-жой бинолари фойдаланишга топшириляпти. Биринчи суратда Привокзал кўчасидаги ана шундай уйлардан бири тасвирланган. Иккинчи суратда эса Гулистон шаҳридаги янги вокзал биносининг кўриниши.

А. Тўраев фотолари.

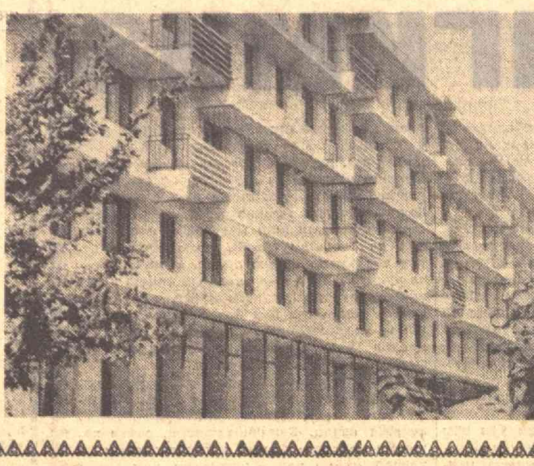

ЕР ЮЗИНИНГ АҲОЛИСИ

1960 йилда Ер юзида 2 миллиард 998 миллион киши яшаётганлиги ҳисобга олинди. 2000 йилда эса бу сон 6 миллиард 130 миллионга етади! Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ер юзи аҳолисининг ўсиши ҳақида олиб борган сўнгги тадқиқотлари натижасида ана шундай хулосага келинди. БМТ экспертига кўра 2000 йилда Шимолий Америкада 1960 йилга нисбатан олиб қараганда аҳоли сони 199 миллиондан 354 миллионга етади. Жанубий Америкада эса 212 миллиондан 638 миллионга, Европада 425 миллиондан 527 миллионга, Африкада 273 миллиондан 768 миллионга, СССРда 214 миллиондан 353 миллионга, Жанубий Осиёда 865 миллиондан 2.171 миллионга, Шарқий Осиёда 794 миллиондан 1.287 миллионга, Океанияда эса 15,7 миллиондан 31,9 миллионгача аҳоли кўпайди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ:

ИНТЕРВЕНЦИЯЧИЛАРГА ЗАРБА БЕРИЛМОҚДА

ХАНОЙ, 15 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам Информация агентлиги Озодлик агентлигига асосланиб хабар беради: Озодлик армиясининг жангчилари Контум вилоятида 4-пиёда аскарлар дивизиясининг бир батальонини сафдан чиқардилар.

Озодлик агентлигининг берган хабарида бундай дейилади: Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 12 ноябрда янги келган Америка қўшинларига қарши бир неча марта ҳужум қилдилар. Озодлик армияси жангчиларининг ўқи билан Америка қўшинларининг қароргоҳи ишдан чиқарилди. Шу районда жойлашган қўғирчоқ қўшинларининг бўлинмалари яксон қилиб ташланди. Озодлик армиясининг артиллерияси душман қўшинларига қарши қаттиқ ўқ ёғдирди.

Америка ва Жанубий Вьетнам қўшинлари катта талафот кўрдилар. қароргоҳни қўриқлаб турган 105 миллиметрли миномётлар ишдан чиқарилди. Шу куни, деб хабар беради Озодлик агентлиги, Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Американинг 7 самолётини уриб туширдилар.

КУБА:

«ХАЛҚ РАЗИЛ ИҒВОГАРЛИКНИ ҚОРАЛАМОҚДА»

ГАВАНА. Матансасда меҳнаткашларнинг оммавий митинги бўлиб ўтди. Компартия вилоят комитетининг раҳбарларидан бири Мигель Као митингда сўзга чиқиб айтдики, Матансасдаги «Сеперо бомилья» химия комбинатига 13 ноябрда қароқчилик билан қилинган ҳаво ҳужуми Вьетнамдаги мактаблар ва касалхоналарга бомбалар ташлаётган, болалар, хотинлар, кексаларни ўлдираётган империализм қўли билан қилинган ёвузлик бўлди.

Нотиқ меҳнаткашларни бу қароқчилик ҳаракатларига жавобан ишлаб чиқариш планини бажариш учун курашни кучайтиришга ва революцион хушёрликни оширишга чақирди.

Кубанинг кўпгина шаҳарлари ва қишлоқларида оммавий норозилик митинглари ўтказилмоқда. (ТАСС).

АВСТРАЛИЯ:

«ЕВРОПА» РАКЕТАСИ УЧИРИЛДИ

ПАРИЖ, 15 ноябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Аделайдадан хабар беради: Кеча «Вумера» полигонидан (Австралия) уч босқичли «Европа» ракетаси муваффақиятли учирилди. Бу ракетани яратишда Европадаги бир қанча мамлакатлар иштирок этди. Ракета учиб борган вақтда биринчи ва иккинчи босқичларни ажратадиган система синаб кўрилди.

ИТАЛИЯ:

КОМПАРТИЯ САФЛАРИ ЎСМОҚДА

РИМ. 1966 йилда Италия Коммунистик партияси ўз сафига 105 минг янги аъзо қабул қилди. Италия Коммунистик партияси секретариати бюросининг аъзоси ва партия раҳбарлигининг аъзоси Алессандро Натта 1967 йил учун партия билетларини алмаштириш кампанияси муваффақиятли ўтаётганлигини айтди. Шу кампаниянинг биринчи кунларида партияга Туринда бир мингдан кўпроқ киши, Римда 600 дан кўпроқ киши, Сардинияда бир мингдан ошиқроқ киши аъзо бўлиб кирди. (ТАСС).

ДУНЁ ҚИЁФАСИ — ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

НАТО

ЯНГИ ЖОЙГА...

НАТО Совети аппаратининг 800 ходими ва НАТО ҳузуридаги 750 доимий вакил Париждан жўнаб кетишга ҳозирланмоқда. Шимолий Атлантик Иттифоқи Советининг шу йил 26 октябрда қабул қилган қарорига биноан НАТОнинг олий сиёсий органи Париждан Брюсселга кўчяпти.

Илгари Франция блокнинг ҳарбий ташкилотидангина чиққан эди. Айни вақтда у Иттифоқ аъзоси сифатида қолиб, НАТО Советининг Парижда бўлишига қаршилик кўрсатмаган эди. НАТО аъзоларининг баъзилари, масалан Дания ва Канада ҳам Советнинг Франциядан кўчирилишига қўшилмаган эдилар.

Маълумки, НАТО штабини Франциядан чиқарилишини Франция ҳукуматининг ўзи талаб қилган бўлса, олий сиёсий орган бўлган Советни кўчиришни эса Қўшма Штатлар бошлади. Ғарб матбуотининг берган маълумотларига кўра, бу қарор яқинда Боннда бўлиб ўтган англо-герман-америка кенгашида қабул қилиниб, бундан Вашингтоннинг мақсади — Атлантик блоки аъзоларининг «тизгинини» янада тортиб қўйиш ва шу йўл билан Францияни НАТОнинг бошқа аъзоларидан ажратиб қўйиш ҳамда унинг сиёсий таъсирини камайтиришдан иборатдир.

НАТО штабининг Франциядан олиб чиқиб кетилиши энг аввало Атлантик Иттифоқидаги келишмовчиликларни акс эттирган бўлса, Советнинг кўчирилиши эса Иттифоқ ўртасида сиёсий парокандалик содир бўлаётганини характерлайди.

Вашингтон истиқомат жойини ўзгартириш билан зиддиятларни бартараф қилмоқчи бўлаётгандир. Бундан фойда чиқармикин?

ЛАТИН АМЕРИКАСИ

РОКФЕЛЛЕРНИНГ «НАСИҲАТЛАРИ»

Машҳур миллиардерлар сулоласининг вакилларидан бири бўлган Дэвид Рокфеллер Латин Америкаси мамлакатларининг сиёсий ва иқтисодий масалаларига аралашмоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки Дэвид Рокфеллер Чейз Манхэттен банкининг президенти сифатидагина машҳур бўлиб қолмай, Латин Америкаси мамлакатларида иш кўраётган кўпгина Америка фирмалари правлениесининг аъзоси сифатида ҳам «машҳурдир».

Рокфеллер 27 октябрда Лима шаҳрида сўзлаган нутқида, Латин Америкаси мамлакатларининг сиёсий ҳаётига ҳарбийларнинг аралашуви «кўпинча ижобий натижа беради», шунинг учун ҳарбий кучларнинг сиёсий активлигини кучайтириш керак, деди. Лекин Дэвид Рокфеллер бундай аралашув ўзи катта роль ўйнаётган фирмалар ишига манфаатли эканлигини гўё эсидан чиқариб қўйгандек бўлди. Латин Америкаси «горилла»лари эса Шимолий Америка монополиялари билан келишиб иш тутмоқдалар.

Албатта. Дэвид Рокфеллер ҳам оғзига келганини гапираверишн мумкин. Лекин Қўшма Штатлардаги энг йирик бизнесменларнинг бири — Рокфеллернинг ҳали нисбатан демократия режими сақланиб қолган Латин Америкаси мамлакатларидаги реакцион генераллар ва полковникларнинг жон-жаҳд билан ҳокимиятга интилаётганликларини қувватлаётганлиги очиқ-ойдин кўриниб турипти.

АҚШ

ТАРЗАНЛАР МАКТАБИ

Американинг «Тинчлик корпуси» Флориданинг Ки-Уэст курорт шаҳари яқинида Микронезия учун 300 дан ортиқ мутахассис тайёрлаш мақсадида махсус лагерь очди. Микронезия — Америка Қўшма Штатларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қарорига биноан Японияд ан олган территориясидир. Бу территория составига Маршал, Мариан ва Каролин ороллари кириб, уларда 90 мингга яқин аҳоли яшайди.

Яқинда БМТ Советининг мажлисида Вашингтоннинг Микронезияга нисбатан тутаётган сиёсати қаттиқ танқид остига олинди. Ёш америкаликларни бу оролларга юборишга тайёрлаш ҳам ана шундан келиб чиқди. Мажлисда, оролларни йигирма йилдан бери америкаликлар бошқариб келаётган бўлсалар ҳам, лекин у ердаги аҳоли худди аввалгидек жуда қолоқ кун кечираётганлиги таъкидланган эди. Совет аъзолари, БМТнинг Микронезияга мустақиллик бериш ҳақидаги ҳамма чақириқларини Вашингтон рад қилаётганини ва бу оролларга ўзининг мустамлакаси ва ҳарбий плацдарми сифатида қараётганини қайд қилиб ўтдилар.

Ана шундан кейин Америка мавқеини сақлаб қолиш мақсадида «Тинчлик корпуси» ишга солинди. Шошилинч ишлар амалга оширила бошланди. Ки-Уэст пляжида Тинч океани ороллари аҳолиси киядиган гиёҳдан ясалган малта юбкали қиз ва йигитлар пайдо бўлиб қолишди. Улар бу ерда Микронезиянинг халқ ўйинларини ижро этишди. «Ерли халқларнинг рақсини ўргатиш ўқитишнинг фақат бир томони, — деб ёзди «Вашингтон пост» газетаси. — Бошқа дарсларда эса кокос пальмаларига тирмашиб чиқишдан таълим берилаётир. Найза билан қайиқда туриб балиқ овлаш, маҳаллий таомлар тайёрлаш бўйича ҳам дарслар ўтилаётир».

«Тинчлик корпуси»даги америкаликлар мана шундай «Тарзанлар мактаби»ни очиш билан Микронезияни ўзларига ром қилиб олмоқчи бўлаётирлар. Лекин қурилаётган бундай «чоралар» ва методлар бу қолоқ ороллар аҳолисини иқтисодий ва социал танглиқдан чиқаролмаслиги аниқ.

СКАНДИНАВИЯ

НОБЕЛЬ МУКОФОТЛАРИ... БУ ЙИЛ БЕРИЛМАЙДИ

Норвегиянинг Нобель комитети бу йил Нобель мукофотларини тақдим этмасликка қарор қилди. Бу қарорнинг сабаби ва мукофотга тавсия этилганлар ҳақида илгари бўлганидек комитет ҳеч нарса эълон қилмади. Лекин шу нарса маълум бўлдики, 33 номзод кўриб чиқилган экан.

Скандинавия матбуоти Нобель комитетининг бу қарорини маъқуллаб кутиб олди. Баъзи газеталарнинг таъкидлашича, арзирли кандидатлар ҳам бор, лекин мукофотни фақат яхши истаклар учунгина эмас, балки ижобий натижалар учун бериш керак.

ПЕЛЕНИНГ ХАТИ

Португалия миллий терма командасининг ҳимоячиси Висенте яқинда автомобиль ҳалокатига учради. Машҳур Бразилия футболчиси Пеле бирон футбол мусобақасида қатнашиб, бу мусобақадан тушган маблағни ҳимоячининг фойдасига ўтказишга қарор қилди. Гап бундай: аввалига врачлар Висентени тузалиб кетиб, футбол ўйнайди, деган қарорга келган эдилар. Аслида бундай бўлиб чиқмади. Висентенинг аҳволи оғир бўлиб чиқди. Бунинг устига, касалхонада ётганлиги учун ҳақ тўлашга, оиласини боқишга маблағи йўқ эди. Профессионал футболчи учун келажакда бирор иш топиш ҳам қийин. Шунинг учун Пеле бу спортчига ёрдам қилмоқчи бўлди.

«Португалияликлар бразилияликларга қарши ўйнаганларида сен ҳар вақт мени дарвозага ўтказмасликка ҳаракат қилардинг. Бу ҳаракатингни доимо аъло бажарардинг, — деб ёзди Пеле Висентега. — Мен дарвозага ўтишга эришганимда ҳам бу жуда катта қийинчиликлар билан амалга ошар эди. Мен доимо футболчи сифатида сенга қойил қолганман. Ана шу гапим қуруқ бўлиб қолмаслиги учун менинг дўстим ва рақибим бўлган инсонга қандайдир яхшилик қилишни истардим...».

АПН.

ВЬЕТНАМ Демократик Республикаси. Америка ҳаво қароқчилари вайронага айлантирган Намдинь шаҳрининг кўчаларидан бирида.

ТАСС фотохроникаси.

ЭРТАГА ТОШКЕНТДА ГИМНАСТИКА БЎЙИЧА БУТУНИТТИФОҚ МУСОБАҚАЛАРИ БОШЛАНАДИ

ГЎЗАЛЛИК БАЙРАМИ

Эртага «Пахтакор» стадиони ёнида янгидан қад кўтарган «Ёшлик» спорт манежида мамлакат спорт коллективларининг байроқлари баланд кўтарилади. Бу ерда спорт гимнастикаси бўйича Бутуниттифоқ XXXV шахсий командалар биринчилиги мусобақалари тантанали очилади.

СССР спорт гимнастикаси федерациясининг масъул секретари Нина Андреевна Логофетнинг мухбиримизга хабар беришига қараганда, — бўлажак курашларда манежга асосан ёшлар тушадилар. Кейинги йилларда спортнинг барча турлари бўйича ёшларнинг чиқишлари дуруст натижалар беряпти. Ўйлаймизки, Тошкентда ўтадиган гимнастларнинг мусобақаларида ҳам улар ўзларини яна бир бор кўрсатадилар. Бундан ташқари томошабинлар Полина Астахова, Юрий Титов, В. Лисецкий ва бошқа таниқли гимнастларнинг ҳам чиқишларини кўрадилар.

Мутахассисларнинг ва спорт мухлисларининг фикрича эркаклар ўртасида бўладиган беллашишлар яқиндагина Германия Федератив Республикасининг Дортмунд шаҳрида ўтказилган спорт гимнастикаси бўйича жаҳон чемпионатида юксак кўрсаткичларга эришган жаҳоннинг абсолют чемпиони М. Воронин, жаҳон чемпиони тошкентлик С. Диамидов ва В. Лисецкийлар ўртасида бўлади демоқдалар. Хотин-қизлар орасида Наташа Кучинская, Лариса Петрик, Зинаида Дружининаларнинг номини ҳозирча олтин медалга асосий даъвогарлар рўйхатига киритмоқдалар. Булардан ташқари ўзининг мафтункор, оригинал ўйини билан томошабинларнинг олқишига сазовор бўлган талай гимнастикачи йигит ва қизлар борки, улар ҳам сўзсиз таниқли гимнастлар билан фахрли ўринлар учун астойдил курашадилар.

Шуниси қизиқки, 1928 йилда спорт гимнастикаси бўйича ўтказилган мамлакатнинг биринчи чемпионатида тошкентлик спортчи Иван Мурашко гимнастика бўйича Совет Иттифоқи чемпионлигини қўлга киритган эди. Ажаб эмаски, мана эртага Тошкентда очилаётган чемпионатда ҳам ҳамшаҳарларимизга бахт кулиб боқса. Бу ўринда жаҳон чемпиони Сергей Диамидовга ҳамшаҳарлари катта умид боғламоқдалар. Унинг устози Роберт Саркисов жаҳоннинг энг кучли гимнастикачиси Михаил Воронин билан ўз талабаси ўртасида бўладиган мусобақаларнинг асосий ҳал қилувчи курашларини ўзича таҳлил этяпти. У, албатта, шогирдининг ўз она шаҳрида катта муваффақиятларни қўлга киритишига ишонади. С. Диамидов Қуролли Кучлар командаси составида беллашади. Ундан ташқари Г. Пайферов, В. Орловский, В. Дворкина, Н. Махорт каби республикамизнинг кўзга кўринган гимнастлари «Ёшлик» спорт аренасига чиқадилар.

Мамлакатимизнинг энг кучли гимнастларининг эртага Тошкентда очиладиган чемпионати совет спортчиларининг ёрқин байрамига айланади.

ФУТБОЛ

Яна дуранг

Кеча пахтакорчилар ўз майдонида Москванинг «Динамо» командасини қабул қилдилар. Футбол ишқибозлари «Пахтакор»нинг бу учрашувига катта умид боғлагандилар.

Учрашувнинг биринчи тайми анча жонли ўтди. «Пахтакор» ҳужумчилари ўйин бошланишиданоқ бир неча бор «Динамо» дарвозасига хавфли вазият туғдирган бўлсаларда, улар натижасиз тугади. Ўйин бошида бир оз чекинган динамочилар эса тўпни секин-аста майдон марказига кўчиришга эришадилар. Улар майдон эгаларининг ҳатто ҳимоя линиясини бир неча марта ёриб ўтишади. Ана шундай ҳужумларнинг бирида, матчнинг 18-минутида «Динамо»нинг ўнг қанот ҳужумчиси Кох ҳисобни очади. Голдан сўнг мезбонлар анча активлашиб, бир неча бор қарши ҳужум уюштиришади. Бир марта Абдураимов зарб билан тепган тўп штангага тегиб қайтади. Пахтакорчиларнинг нуқул марказдан уюштирган ҳужумлари натижа бермайди. Учрашувнинг 36 минутида Красницкий штраф майдончасининг ёнгинасидан жарима тўпини тепиб, тўппа-тўғри «Динамо» командасининг дарвозасига уради. Ҳисоб 1:1.

Иккинчи таймда тўп кўпроқ пахтакорчилар томонида бўлди. Ҳар иккала команда ҳужумчилари бир неча бор тўп уриш имкониятига эга бўлсаларда ундан фойдалана олмадилар. Шундай қилиб «Пахтакор» ўз майдонида пойтахтнинг «Динамо» командаси билан ўйнаб, яна бир дуранг билан қаноатланди.

Кези келганда шуни айтиш керакки, пахтакорчилар ўзларининг аввалги ўйинларига қараганда анча суст ўйнамоқдалар. Агар аҳвол ана шундай давом этаверса, уларнинг турнир жадвалида фахрли олтиликка кирилинмай қолишлари турган гап.

«Пахтакор» командаси 20 ноябрь куни ўз мухлислари олдида яна бир ҳал қилувчи имтиҳондан ўтади. Ўша куни пахтакорчилар мамлакат чемпионлари киевлик динамочилар билан ўз майдонларида учрашадилар.

П. ГАДОЕВ.

ОБ-ҲАВО

Бугун республикамизнинг барча районларида ҳаво очиқ келади. Шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб туради. Ҳарорат 15-20, жанубда 23 даражагача етади.

Тошкентда шарқдан секундига 2-5 метр тезликда шамол эсиб туради. Кечаси 0-2, кундузи эса 18-20 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ёшлик қўшиқлари. 9.30 — Маршлар. 9.45 — Халқаро темада (тож.). 10.10 — Соната. 10.30 — Туркманистон ёш талантлари. 11.10 — «Меҳнатни тўғри ташкил этиш — асосий масала». 11.25 — Н. Қулабдуллаев куйлайди. 12.15 — Қўшиқ ва романслар. 12.45 — Туркманистон нефтчилари. 13.30 — Опереттaлардан парчалар. 16.15 — Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси. Туркман бахшилари. 18.10 — Иброҳим Раҳим. «Сен туғилган кун» (янги повестдан парча). 18.30 — Совет авторлари қўшиқлари. 19.20 — Татар куйлари. 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси (рус.). 20.30 — Қурувчилар учун (эшиттириш ва концерт). 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан. 22.10 — Концерт (студентлар талабига мувофиқ). 22.40 — Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси. Туркман поэзияси кечаси (рус.). 23.20 — Дам олиш концерти.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар (болалар учун).

Рус тилида: 21.30 — Телевизион янгиликлар.

21.45 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 21.50 — Студентлар қўшиғи жаҳон бўйлаб янграйди (Халқаро студентлар кунига). 22.20 — Ажойиб меҳнат натижалари (қозоқ тилида эшиттириш ва концерт). 23.00 — Ўзбекистонда Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси. Маҳтумқули лирикаси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 17/XI да Жизель. Туркман опера ва балет театри солистлари Г. Мусаева ва Ю. Пурсиянов қатнашади, 18/XI да Зулматдан зиё.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/XI да Алишер Навоий, 18/XI да Парвона.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи Иван Рубан, ўзбек цирк коллективи ва қизиқчилар группаси.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

Ўзбекистонда Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси

17, 18 ноябрда.

ЭСТРАДА КОНЦЕРТЛАРИ

Концертларда: Туркманистон ССР радио ва телевидение оркестри ва Ашхобод эстрада группаси, эстрада оркестрининг бадиий раҳбари — СССР халқ артисти, композитор Вели Мухатов, музика раҳбари — Қувонч Хўжаев, эстрада группасининг бадиий раҳбари — Туркманистон ССР халқ артисти Хўжов Аннатурдиев, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист Маҳбуба Тошлиева, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Баҳром Мавлонов, солистлардан Римма Рўзиева, Гулжон Хуммедова, Мурод Дивонаев, Мурод Содиқов, Мами Чориев, Тамара Юсупова, Нурёғди Байрамов, Аннаберди Аттанов, Алекбер Тухватуллинлар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида соат 12 дан сотилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитети ва Ўзбекистон журналистлар союзининг

ОЙЛИК «ЎЗБЕКИСТОН МАТБУОТИ» «ПЕЧАТЬ УЗБЕКИСТАНА»

ЖУРНАЛИГА

1967 йил учун

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Журнал партия ва совет матбуотининг асосий принциплари, республика ва маҳаллий газеталар, радио ва телевидение редакциялари коллективларининг илғор иш тажрибалари билан таништиради.

Журналистлар, ноширлар, полиграфчилар, матбуот активистларига фикр алмашиш учун минбар бўлиб хизмат қилади.

Журналда газета ва журналларга обзорлар, китобларга рецензиялар босилади.

Журналистлар, ишчи-деҳқон мухбирлар, ношир, полиграфчи, қуйи матбуот активистларининг ўз ишлари тўғрисидаги ҳикояларига кенг ўрин берилади.

Журналда газета-журналларнинг фаолияти, республикада ишчи-деҳқон мухбирлар ҳаракати, нашриёт, полиграфия, китоб савдосининг ривожи, журналистларнинг маҳорати, ижоди, изланишлари ва эришган ютуқлари акс эттирилади.

Ишчи-деҳқон мухбирларига, матбуот активистларига ёрдам берувчи материаллар босилади.

Журнал республика, область, шаҳар, район газеталари, кўп тиражли газеталарнинг ходимларига, журнал, нашриёт, радио-телевидение, полиграфия ва китоб савдоси ходимларига, шунингдек ишчи-деҳқон мухбирлар ва ҳарбий мухбирларга мўлжалланган.

Обуна баҳоси: йилига — 2 сўм 40 тийин, бир сони — 20 тийин.

Журналга кечикмай обуна бўлинг!

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

МАРКАЗИЙ, РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, ШАҲАР, РАЙОН

ГАЗЕТА ва журналларига

1967 йил учун

ОБУНА ҚИЛИШНИНГ СЎНГГИ МУДДАТИ

25 ноябргача

Кўрсатилган муддатдан кейин газета ва журналларга 1967 йил февраль ойидан обуна қилинади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

қатнаб ўқийдиган ва сиртқи

АСПИРАНТУРАГА

1967 йил учун

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аспирантурадаги ихтисослар: олий геодезия, гидро иншоотлари, қишлоқ хўжалик мелиорацияси, қишлоқ хўжалик корхоналарини ташкил қилиш ва экономикаси, ерларни лойиҳалаш, аҳоли яшайдиган қишлоқ хўжалик жойларини планлаштириш ва ободонлаштириш, қишлоқ хўжалик машиналари, машиналарни ремонт қилиш, машина-трактор паркидан фойдаланиш, сиёсий иқтисод, гидромелиорация ишлари технологияси ва ташкил қилиш, гидравлика, чорвачилик фермаларини механизациялаш, механизмлар ва машина деталлари назарияси.

Қабул шартлари — ҳамма олий ўқув юртлари учун белгиланган тартибда.

Ҳужжатлар ҳозирдан 1 декабргача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 15 декабрдан 1967 йил 15 январгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ўқитувчи кўчаси, 39-уй, аспирантура бўлими (433-хона).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон театр жамияти Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари

ЁЗҚУЛИ ХУДОЙБЕРДИЕВ

фожиали ҳалок бўлганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ишлар бошқармаси партия ва касаба союз ташкилотлари бошқарма ходими

Виталий Николаевич ЗЕФИРОВ

хизмат вазифасини ўтаётган вақтда 16 ноябрда фожиали ҳалок бўлганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон ССР прокуратураси коллективи Сурхондарё область прокурори В. К. Қосимовга отаси

КАБИР ҚОСИМОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.